

IBERI. Iberi a Thibal orti sunt, I, 465, 4. Iberi aequilines juxta Pontum sunt Thibal, XII, 766, 2. Eorum fines et situs describuntur, *ibid.* Iberi Hispanici quomodo ad Deum conversi, XX, 298, 2.

IBICUS. Ibici poetae percussores gruum indicio apprehensi, II, 473, 2 et seq.; VI, 381, 1.

IBIS. Ibis qualis sit avis, II, 66, 1. De hac ave Solini fabula, 66, 2. Ibis in Aegypto solum reperitur, XIII, 438, 2. Ejus descriptio, *ibid.* Triquetram formam habet in rostro et in incesso, *ibid.* Erat sacra Mercurio, erit cordis symbolum; cordi mire confert, duas drachmas ponderat, aequa ac cor pueri recens nati, *ibid.* Ibicum natura et mores, *Job*, 732, 1. Ibis luna non apparente non comedit, XIV, 259, 2. Ibis usum clysteris docuit, hinc sanritatis est symbolum, XIII, 438, 2. Serpentinamque est, *ibid.* Ibis in senio odorata est, IX, 268, 2.

ICHNEUMON. Ichneumon pestis crocodilli accipili ore, XI, 295, 2.

ICONOCLASMUS, ICONOMACHI. Iconoclasms est abominatio desolationis, XIII, 434, 4. Iconomachi haeresim suam e Scriptura confirmarunt, XVII, 454, 1 (*Vide* IMAGINUM CULTUS).

ICTERISMUS, ICTERUS. Icterismus morbus est regius, XIII, 571, 1.

Icterus si spectetur, ictericos sanat, V, 262, 1, 2; XX, 307, 1.

IDEA. ¹ *Idea in Deo.* Idea in mente divina quid sint, XII, 518, 1: *Et vidi, et ecce manus missa ad me, in qua erat involutus liber. Ideae in Deo sunt ordinatissimae*, V, 228, 1: *Ab aeterno ordinatae sunt, et ex antiquis antequam terra fieret.* Ideae divinae res omnes representant, *Psalm*, II, 419, 4: *Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro tuo omnes scribentur; dies formabuntur, et nemo in eis.* Ideae omnium nostrum, juxta quas conditi sumus, proprie in Deo sunt, XVII, 332, 2: *In ipso enim vivimus, movemur et sumus.* Plato suam opinionem de ideis a Moysae accepit, I, 653, 4: *Inspice, et fac secundum exemplar quod tibi in mente monstratum est.*

² *Idea in homine.* Idea hominis a communicatur civis homini in particulari, eique communicet esse hominis, XVIII, 640, 2: *Induite novum hominem qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate veritatis.*

Idea Cherubim, curus et solii Dei quater in Scriptura iteratur, XII, 496, 1, 2 et seqq. Idea perfecta republica Judaicae ab Ezechiele describitur, non quae fuerit, sed quae esse debuit, 858, 1, 2. Idea urbis et terrae aquae ac templi Ezechielii proposita, quare a Zorobabele et Judaeis

Babylone redantibus non fuerit opere plane completa, 840, 1; 842, 1.

IDIOMA. Idioma vulgari cur non dicantur divina officia, XVIII, 394, 2.

IDIOMATA. Idiomatum naturae divinae et humanae communicatio facta est in persona Christi XVI, 306, 4, 2 (*Vide* ISCARNATIO, JESUS CHRISTUS). Idiomatum communicatio inter Christum et Ecclesiam, XVIII, 633, 1.

IDIOTA. Idiota qui proprie sint, XVII, 429, 1. Idiota Paulo quis sit, XVIII, 391, 1. Proprie est quisvis e plebe, *ibid.*

IDIOTISMUS. Idiotismus S. Joannis, XVI, 239, 1 et seqq.; 290, 2.

IDITHUN. Idithun quis fuerit, *Psalm*, I, 249, in *titul.*

IDOLIA. Idolia prisca erant quasi caupones, XXI, 325, 4.

IDOLOLATRA, IDOLOLATRIA, IDOLUM. I. Quid sit idolum et quomodo vocetur in Scriptura. — ¹ *Quid sit proprie idolum*, II, 441, 1; XVIII, 52, 1; 325, 1. Idolum est imago falsi Dei, VIII, 555, 2. Idola sunt imago rei falsae, XX, 626, 1. Falso sic vocatur omne simulacrum numen aliquod representans, XVIII, 325, 2. Error Henrici Stephani et Joannis Scapulae, dum in suis lexicis asserunt idolum apud scriptores ecclesiasticos vocari omne simulacrum, numen aliquod representans quod honore et cultu dignatur, II, 441, 1. Sed proprie est imago Dei, qui quidem habetur Deus, et non est revera, *ibid.* Cum imagine non est confundendum, *ibid.* Idolorum et veri Dei discrimen, XI, 558, 2. Nil habent numinis, 516, 2. Idolum est numen et deus mendax, XIII, 377, 1. Est idea et phantasia artificis, 465, 1.

² *Quomodo vocetur in Scriptura.* Cur Hebraei idola dicantur *Eliim* quintuplici etymo, II, 120, 1. Idola dicuntur *Hammonis*, a Jove Hammonis, XII, 546, 2. Ea autonomastice vocantur errores, X, 557, 1. Idola cur animam habere dicantur, XI, 563, 1. Angeli quomodo dici queant idola, XIX, 94, 4.

II *IDOLOLATRIE INITIUM, PROGRESSUS ET DEFLUXUS.* — An idola fuerint ante diluivium, VIII, 504, 1, 2. Quando illa ceperunt, 505, 2. Idololatria cepit mox a diluivio, 566, 1. Ea ante Abrahamum viguit, VI, 437, 2. Idololatria fuit ante idola, *ibid.* Synophanes primum filio idolum fecit, 567, 1. Idolum publicum Ninus primus patri erexit, 566, 1, 2. Olim per totum orbem invaluit idololatria, XX, 632, 2; 635, 2. Dii Graecorum et Latinorum vivere sub tempora belli Trojani, VIII, 568, 1, 2. Idola Aegyptii bestiolae colerant, *isidemque* in genere, non specie puniti, 517, 1.

Idololatria Israelis, XII, 614, 1, 2; 667, 2; 673, 2. In eam incidit Judaei, etiam in Aegypto, II, 414, 4. Ea an colerint in deserto, XIII, 589, 1. Idololatria Israelis auctor fuit Jeroboam, X, 500, 1. Idola quam frequentia in Judaea, XII, 97, 2. Idola invecta sunt in templum ab Achaz, XI, 245, 1. Ipsi Judaei aedificabant domos et templa, eaque in basi collocabant, ut ab omnibus viderentur et colerentur, XIV, 422, 2. Idololatria tollenda causa missi Prophetae, XI, 52, 1, 2. Idololatriam arguere est argumentum Minorum Prophetarum, XIII, 219, 1. Idolum positum in templo a Pilato tempore Christi an sit abominatio desolationis, XIII, 131, 2. Idola non colerunt Judaei post captivitatem Babyloniam, XIII, 612, 1. Ea coluere aliqui Judaei tempore Christi, XI, 763, 2.

Idola pauperes e ligno fabricabant, X, 414, 2. Idola olim fabricata ex mercede meretricum, XIV, 69, 1. Cur ore patulo efformentur, XI, 223, 1. Idola dantia arcauia habebant os altum et patulum, XIII, 90, 2. Idola colore rubeo tingebantur, cur, VIII, 553, 1.

Quomodo colerentur, XX, 626, 2. Ea omnes ethnici colere, etiam philosophi, XVIII, 49, 1; 527, 2. Earum adoratores apud Gentiles triplices erant, XII, 465, 1. Idoli nomen inscribebatur arae in qua ei sacrificabatur, XII, 137, 2. Item ejus imago ex collo gestabatur in gemma vel tabula, *ibid.* Idololatrae in villibus et silvis sub arboribus idolis suis immolabant, XII, 31, 2. In suis sacrificiis et festis epulari et potare, et inter presentes vinum distribuere solebant, XIII, 326, 2. Idola comessionibus et libidibus colebantur, V, 69, 1. An ipsi colebantur daemones, XX, 626, 1. An Gentiles in idolo adoraverunt Deum verum, VIII, 555, 1.

Idololatria cum idolis praedicatione Evangelii deflavit, XI, 738, 1. Ejus excidium ubique peractum est per Christum ejusque Apostolos, XIV, 292, 1; 518, 1. Idololatria mundi eversa, pullulavit fortitudo credentium, XII, 718, 2. Idololatria in fine mundi reanertur, sed eam postea veniens Antichristus evasit, volens adorari ipse ut Deus, XXI, 212, 2; 229, 2.

III. *IDOLOLATRIAE CAUSA ET ORIGO.* VIII, 544, 4; 568, 1. Unde insilita fuit, XII, 462, 1, 2. Provenit ex parte ab opum nimietate, VI, 435, 1, 2. Ad idololatriam libido viam sternit, XXI, 276, 2. Figulus, idololatria causa efficiens, VIII, 579, 2 et seqq.

IV. *IDOLORUM ET IDOLOLATRIAE VANITAS ET STULTITIA.* — Idolum hebraice vocatur *vanitas*, XVIII, 325, 1. Idolorum vanitas et nihilum indicatur, III, 329, 1; VI, 432, 1; XII, 460, 2 et seqq.; *Psalm*, II, 71, 1, 2. Idoli vanitas et freditas, XIII, 331, 1, 2. Vocantur res vanae, leviticae, ludicae, daiculi, et dii levitici, 614, 1. Idolum maestum consolari nequit, *Job*, 298, 1. Sunt plerumque muta et amentia, XI, 516, 2. Idola vana sunt dii et vana faciunt suos

coltores, XII, 26, 1. Dupliciter vana sunt, XII, 90, 1, 2; 91, 4, 2; 92, 1, 2; 93, 1. Sunt cisternae dissipatae, 28, 1. Cur vocentur talpa et vesperationes, XI, 130, 1. Idololatria vere stolidia est, XX, 667, 2. Idololatrae sunt stupidi et trunci, sunt idolis suis similes.

V. *IDOLOLATRIA QUANTUM CRIMEN.* — Idololatria maximum peccatum, III, 147, 1; X, 525, 2. Idololatrae quomodo Deum blasphemant, XI, 107, 2 et seq. In Deo divinitatis arrogantiam carpunt, sua vero idola laudant, usque suam prosperitatem ascribunt, 747, 2. Injuste quomodo dicantur idola 517, 1. Cur vocentur Dei amaritudines, XIII, 453, 1. Idololatria est quoddam spirituale stuprum et fornicatio, X, 475, 1; XII, 28, 2; 30, 2; 357, 2; 358, 1; 388, 2. Cur vocetur anima fornicatio et adulterium, I, 743, 1, 1; II, 111, 1; III, 667, 1, 2; XV, 311, 1; XVI, 448, 1; XXI, 310, 2. Idololatrae sunt meretrices tropologicae, XIV, 691, 2. Idola cur vocentur Hebraei abominaciones, XIII, 456, 1. Sunt revera abominaciones, XII, 543, 1, 2. Dicuntur stercores et sordes, XII, 534, 2; 546, 2; 632, 2; XIII, 388, 1; XIV, 81, 1; 456, 1. Idolis spiritus immani assident, XVIII, 348, 2.

Idololatria irridetur et reprehenditur, XI, 500, 1, 2. Idola vetat Deus, non imagines, contra Calvinum, XI, 128, 1. Eam cur Joannes veterit, XX, 625, 2. Adrianus simulationem extrinsecam idololatriam male permittit, IV, 27, 1; 46, 2. Idolorum furtum olim Judaeis vetitum, IV, 533, 2; 534, 4. Cum idololatria fœdus inire, quando licitum, quando non, 452, 4. Eorum destructores non omnes sunt martyres, XX, 626, 1.

Idololatria omnis sceleris est causa, VIII, 543, 1; 572, 1. Est profundissima scelerum fovea, XIV, 461, 2. Est libidinis et obscenitatis causa, XVII, 54, 1. Que vita ex ea nascatur, XII, 55, 1.

VI. *IDOLOLATRIE PUNITIO.* Idololatra non divinum, sed suam gloriam perdit, *Job*, 670, 1. Idololatrarum spes inter mortuos est, VIII, 550, 1. Idolum vocatur labor et dolor, quia laboris et doloris causa, XIII, 356, 1. Idola vocantur errores et angustiae, XI, 558, 1. Idola vocantur hostes et tyranni quando eorum rebus obscurant idololatriam, XII, 648, 1.

VII. *IDOLOLATRIA SPIRITUALIS.* — Idololatria spiritualis quadruplex est, XII, 563, 2. Idolum est cupiditas, VIII, 555, 2. Idolum superbi est honor avari pecunia, gulosi venter, obscenitatis amasia, haereticus, haeresis, XII, 559, 2. Idolum est haeresis, XI, 667, 1, 2. Idolum zeli quid, XII, 559, 1. Idola scelerum relinquere signum est vere penitentiae. Tentationi, id est idolo resistendum, VIII, 569, 1 et seq. Exempla, 570, 1.

IDOLOTHYTA. Quid sint idolytha et unde dicantur, XVIII, 323, 1. Idolytha in deorum cultum comedantur, X, 359, 1, 2. Idolytha ad macellum mittebantur, XVIII, 349, 1. Ea vetero Apostoli, XVII, 302, 1; XVIII, 323, 1. His quomodo

vesci illicitum, quomodo licitum, *ibid.* et seq.; 349, 2. Idolothys per se vesci licet, sed olim ob varias causas non licebat, XXI, 58, 2. Is licet vesci casualiter, per accidens tamen non licet, XVIII, 348, 1. Is abstinentium ubi scandalum est, et praesertim in idolis, XVIII, 324, 2; 326, 4, 2. **IS** Catholicos vesci jussit Julianus, 323, 1, 2. Ea comedites, accedentes deinde ad Eucharistiam, a Deo puniti, 347, 2. Illa qui comedit, sacrificii idolatriae participes sunt, 347, 1; 348, 1.

IDUMAEA. Idumaea Jeta a parente suo rufo Edom, ab eodem piloso Seir, XI, 333, 1; XIV, 348, 1. Edom quid significat, 730, 2. Unde dicta eam Theman, XIV, 248, 1. Sita est in montibus, et tota montosa est, XII, 411, 1; XIV, 554, 1; XVIII, 556, 2. Ejus metropolis Bosra, XII, 310, 2.

Idumaea perpetuo fuit emula et hostis populi Dei, XIII, 537, 2; 644, 2; XIV, 146, 2. Quomodo ab eodem attrita, XIII, 644, 2; XIV, 2, 2. Quomodo eam concedit Deus, XII, 311, 1. Idumaeae excidium per Chaldaeos et Nabuchodonosorem factum est, XII, 748, 2. Post captivitatem deserta et desolata mansit, XIV, 554, 4. Postea unde homines in ea propagata sunt, *ibid.*

IDUMAEI. 1° Idumaei quando et a quo jussi circumcisionem accipere, XIV, 16, 2; 540, 1; 554, 2; 555, 1. Circumcisi erant non ex lege, sed sponte, I, 284, 1, 2. eos verisimile est non solitos circumcidi, XII, 87, 1, 2. Apud eos viguit sapientia, XIV, 10, 2. Quomodo veram sapientiam ignorarint, XII, 442, 1. Cur in scissuris petrarum et cavernis habitabant, XII, 310, 1.

2° Idumaei primi habuere duces, mox reges, deinde iterum duces, IV, 95, 2. Regnum Idumaeae non fuit hereditarium, *ibid.* Job secundus rex fuit Idumaeae, *ibid.*

3° Idumaei et Israelitae quomodo sint fratres, et tamen hos exosos habuere illi, et cur, XIII, 544, 1. Judaeorum fuerunt adversarii et antagonista, XII, 748, 1. In eo eorum acerrimi et perpetui hostes, XI, 450, 1. Cur dicantur a Propheta unicornes et tauri, 450, 2. Non sunt Romani, ut perperam Judaei interpretantur, XI, 450, 2; XIV, 5, 1. Judaei in vita pertraxerunt, et afflictos deservuerunt, XII, 354, 1, 2. Quare infensi essent Israelitae, X, 447, 1. Sunt typus Judaeorum modernorum, X, 548, 1. Idumaei designant iracundos, XIII, 548, 1. Chaldaei se jungentes Judaeos affixerunt et exciderunt, XII, 748, 1. Erant tamen eorum affines, 760, 2 et seq.

4° Idumaeorum excidii a Chaldaei quae fuerit causa, XIV, 5, 2, 2. A Chaldaei excisi quia cladem Judaeorum irriserant, XII, 419, 2. Hos adjuverunt in excidendo Jerusalem, et ideo excisi sunt, XIV, 5, 1, 2. Quando eos Chaldaei invaserint, *ibid.* Cur se victos putarent, 7, 2. Quomodo penitus a Chaldaei expulsi et victi sunt, 9, 2; 11, 2. Non plane ab eis excisi sunt, 11, 1. Idumaei in captivitate Babylonica manserunt, XIV, 554, 1, 2. In

captivitatem a Chaldaei, abduci, Deo permitte, in patriam non sunt reversi, XVIII, 163, 1. Prae Jacobaeis, etiam ante peccata, neglecti a Deo fuerunt, postea tamen proprio non sunt derelicti, 163, 2. An plane perierint, XIV, 554, 2.

5° Idumaei transfigurati in Ammonitas oppugnant Judam, IV, 167, 1. Idumaei invadere volentes fratres suos Judaeos, vocabant se Ammonitas, cur, 326, 1. Idumaei, perpetui Judaeorum hostes, a Juda Machabaeo caeduntur, 544, 2. Quando a Judaeis sunt deleti, XII, 110, 2. Fuere deinde Judaeorum servi et tributarii, XIV, 554, 2; XVIII, 161, 1. Judaeis a Tito obsessis venire in auxilium, XIV, 16, 1, 2; 555, 1. Ab Apostolis exulti et fidem edocti, XI, 270, 2. Quomodo evadent manus Gog et Magog Antichristi tempore, 12, 2.

IGNATIUS ANTIQCHENUS (S.). S. Ignatius, episcopus Antiochenus, Jesum vocabat amorem suum, unde Deifer et Christifer est appellatus, VIII, 16, 1; XII, 754, 1. Amorem suum aiebat esse crucifixum, XVIII, 553, 1; 579, 1. Ordo decorus in Ecclesia ei cordi fuit, XVIII, 397, 2; XIX, 84, 2. Audivit angelos alternis choris canentes, X, 178, 1. Inde psallendi ritum et chorum in Ecclesia induxit, X, 461, 1; XVII, 8, 2; XXI, 3, 2. Aversus est haereticos, XX, 636, 2.

Ejus zelus et ardor ad tormenda ferenda, XI, 599, 2; XIV, 616, 1; XX, 330, 1. Quam ardentem Christum desideraret, XIV, 337, 1. Ad Deum incessanter suspirabat, IX, 291, 2. Quantopere ad martyrium anhelaret, XV, 275, 1; XIX, 12, 1. Ejus mansuetudo in injuriis, XI, 639, 2. Quam mitis fuerit agnus, XII, 101, 2. Fuit Romae in amphitheatro leonibus objectus, XIX, 488, 2. Ejus tunc constantia, XV, 152, 2. Intrepide leones ad sui deorationem provocavit, VI, 362, 2 et seq. Mortuus est sub Trajano, XVII, 8, 2. An nomen Jesu eius cordi aureis litteris inscriptum a morte sit reperitum, XII, 754, 1. Ejus corpus Antiochiam delatum secus Daphnaem sepultum, sed postea Romam fuit translatum, IV, 516, 2. Salutatioe *Gratia vobis et pax* in suis epistolis usus est, XXI, 17, 1. Ejus exemplaria a Graecis fuere corrupta, XVIII, 329, 1.

IGNATIUS DE LYOLOLA (S.). 1° S. Ignatii conversio. S. Ignatius lectis vitis sanctorum conversus, V, 209, 2; XVII, 205, 1; XXI, 88, 1. Multas demonis illusiones in studiis passus est, XVIII, 676, 1. Divinitus in extasi mysterium SS. Trinitatis edoctus est, VIII, 444, 1; XX, 34, 2.

2° Societatem Jesu instituit. Cum novem sociis secedens Societatem Jesu instituit, IV, 520, 2. Cur Societatem se nominari voluit, XXI, 15, 1. Cur suos Ignatianos appellari noluerit, XVIII, 250, 2. Quare in Societate scholas instituerit, XX, 443, 1. E tribus indicia, an in monasterio aliquo vel collegio bona esset disciplina, perspiciebatur, VI, 523, 1; XI, 617, 2.

3° S. Ignatii quantum in oratione studium, et erga Deum amor. In solarium domus ascendebat

caelum contemplaturus, VI, 405, 1. Caelum cum lacrymis aspectaturus, XVII, 62, 1. Prae dulcium lacrymarum copia pene oculos amiserat, XVI, 54, 2. Totus fuit ignis, X, 503, 1; 504, 2. Saepe visus est flammam vultu evibrare, I, 747, 2. Per singulas horas se examinare solebat, XII, 400, 1. Spiritum aquila caelestis habuit, Job, 748, 1.

4° Ejus pro Dei gloria et animarum conversione zelus. Quomodo de Dei gloria adaugenda sollicitus esset, XVII, 227, 1; XX, 604, 2. Quam animarum zelo arserit, XX, 227, 1. Varios modos advenit homines a vitis retrahendi, VI, 108, 1, 2. Quam praxim suos docuerit mundanos convertendi, V, 560, 1. Ejus in peccantem proximum charitas, II, 122, 1. Sua confessione sacerdotem impium ad confitentium induxit, II, 37, 2. Ejus in mulierculis a turpi quaestu evocandis sedulitas et studium, et quid hanc curam velut inanem carpentibus responderit, XIII, 329, 1. Fuit efficax in concitandis hominum voluntatibus, XVIII, 218, 2.

5° Ejus erga proximum charitas. S. Ignatii erga egrotos charitas, XI, 484, 2. Ejus charitas in moribdo inimico visitando, IX, 255, 2. Ejus erga necumie suae compilatorem amor, XVIII, 218, 2.

6° Ejus mansuetudo, obedientia. Etsi natura holericus, iram mire perdomuit, VI, 439, 1. Ejus obedientia, XVII, 432, 2.

7° Ejus castitas. Feminas cur vitandas suaderet, X, 374, 2.

8° Ejus mortificatio et quantum in eo crucis amor. Vigore animi morbos superabat, IX, 78, 1. Quanti crucis et erumnas faceret, XXI, 480, 2. Ejus in carcere gaudium, XVII, 458, 4. Quam in vinculis exultaret, XVII, 422, 1. In continua vixit quasi persecutione, XV, 452, 1. Aiebat tamdiu Societatis rem bene processuram quamdiu adversus exagitaretur, XII, 427, 1, 2.

9° Quantum in eo spes in Deum. Quid de spe in Deum senserit, XVIII, 87, 2. Ejus de spe in Deum gnomae, XIV, 227, 1. In rebus peragendis Deo nitentur, V, 505, 1. Spe in Deum nexus res arduas roliebatur, V, 431, 1. Ejus monitum circa prudentiam in rebus agendis, XIII, 143, 2.

10° Ejus praedicationis efficacitas. Ejus sermo efficax erat, XVI, 218, 2. Publice pueris catechismum tradebat, XVI, 546, 1.

IGNATIUS AZEBEDUS. Ignatius Azebedus e Societate Jesu, a Calvinistis piratis caesus, testatus est se cum suis pro fide Christi occumbere, XIII, 644, 1, 2.

IGNATIUS MARTINEZ. Ignatius Martinez, Societatis Jesu conqonator, occasione linguae S. Antonii de Padua quam vidit, aliam concionandi methodum usurpavit, XII, 342, 2.

IGNAVIA, IGNAVUS (*Vide PIGER, PIGRITAS*). **IGNIS**. I. **IGNIS PROPRIETATES ET USUS NATURALIS**. — Ignis nobilitas et proprietates, XIX, 614, 1, 2. Ignis an vivat et vivax sit, VI, 70, 2. Ignis per flammam sese agitans, videtur vivere, IV, 297, 2.

Ignis non satiat, sed semper appetit ut ardeat, VI, 444, 2. Ignis utilis maxima, Job, 516, 1. Quos habeat effectus, XV, 105, 2. Quatenus hominum vitas sit necessarius, X, 316, 1. Igne probatur auri argentine bonitas, VI, 352, 2. Ignis potentia et vis in auro conflando, XIV, 590, 1. Igne in castris excitantur ad fallendum hostes, IV, 477, 1, 2. Ignis addebat extensus in tortura, VI, 81, 1. Ignis vocatur a poetis purpureus, cur, XIV, 478, 2.

II. **IGNIS USUS SACER APUD ANTIQVOS**. — Ignem Persae ut Deum colerunt, cur et quomodo ei sacrificarent, II, 406, 2; IV, 502, 1; XIV, 590, 1. Templum igni fecit rex Persarum, IV, 502, 2. Per eum gentes Deum representarunt, XVIII, 514, 4. Ignis Stoicis erat pro Deo et spiritu, XVII, 320, 2.

Ignis reges Persarum in hasta elatus iustar vexilli praecedebat, XI, 571, 2. Praeferebat regibus et principibus Assyriorum, et postea imperatoribus Romanis, aliquando in olla vel concla, IV, 322, 1; XI, 288, 1; XII, 19, 2; XIII, 493, 1, 2; 591, 2. Cur olim regibus et imperatoribus praeferebatur, I, 601, 1, 2; XIV, 408, 1.

III. **IGNIS SACER APUD JUDAEOS**. — Ignis duplex erat in atriis, sacer et profanus, II, 55, 4. Igne alieno quare usi Nadab et Abiu, *ibid.* Ignis isto alienus heresim significat, 55, 2. Significat item cupiditatem charitatis contrariam, *ibid.* Ignem alienum offerentes, quomodo a Deo puniti, *ibid.* Ignis missus a Deo hostias Aaron devoravit, et quare, 52, 1. Debebat hic ignis semper ali a sacerdotibus, *ibid.* Ita de festo dati ignis, *ibid.* De hoc igne Hebraeorum fabulae, *ibid.* Ignis hic quamdiu duravit, 52, 2. Non defecit in deserto, *ibid.* Mystice significat castitatem, *ibid.* Significat Spiritum sanctum et charitatem, ob septemdecim rationes, 53, 1. Ignis sacer qui sacrificia prima Aaronis consumpsit, perpetuo in tabernaculo altus est, X, 460, 2; XIX, 511, 1. Ignis altaris erat perpetuus, XII, 790, 2. Ignis sacer a sacerdotibus in puteo absconditus, primitus Aaroni fuit datus, IV, 500, 1. Ignis sacer absconditus a Jeremia et Nehemia loco inventus quo fuit piscina, XVI, 372, 1. Quando missus Nehemiae fuerit de caelo, IX, 509, 2. Et cur Nehemiae praee aliis suis coevalis, *ibid.* Ignis sacer in secundo templo non defuit, XIV, 325, 2. Ignis sacer aqua non extinguebatur, sed pascebatur et augebatur, XI, 738, 2.

IV. **IGNIS DEI SYMBOLUM ET ITEM DEI VOLUNTATIS SIGNUM VEL JUSTITIAE INSTRUMENTUM**. — 1° Ignis cur Deo praefereatur, XIV, 408, 2. Ignis Deum deest, VI, 71, 1. Ignis est majestatis Dei insigne et symbolum, I, 601, 1; III, 651, 1; IV, 502, 1; XVII, 86, 2. Ignis Dei et angelorum aptissimum symbolum est, XVI, 181, 1. In quo sit symbolum Dei, XX, 523, 1, 2. Per ignem gentes Deum representarunt.

2° Quomodo Deus symbolice sit ignis consumens, II, 406, 2. Per ignem se Deus exhibuit in Scriptu-

ris, XIX, 510, 2. Per ignem ostendit sibi piacere Abelis sacrificium, I, 415, 2; XIX, 473, 1. Idem saepe in aliorum sacrificiis ostendit, I, 115, 2; II, 538, 2; 649, 2; XIX, 473, 1. Quomodo in rubo fuerit ignis et non eum combusserit, I, 432, 4 (Vide Moyses). Per ignem auctorati sunt prophetae, XVII, 82, 2.

3° Igne id est peste percussit ab angelo Assyrii Jerusalem obsidentem, XI, 246, 1, 2; 468, 1. Igne et celo delapsus Judaeos impedit templum suum Hierosolyma restaurare, XV, 508, 1. Quis ignis in die Domini revelandus, XVIII, 270, 2. An ignis tribulationum ut haeretici fingunt, 270, 2. Igne conflagrationis mundi iudicium praebet, XX, 476, 2 et seqq. Ejus effectus, 477, 4. Erit in nocte, 482, 2. Igne conflagrationis mundum impium comburet, IX, 452, 2. Igne conflagrationis mundi a Christo praemittitur, ut omnem mundi concupiscentiam et peccatum perdat, XIII, 466, 2. Iste ignis iudicii extremi symbolum, XI, 763, 1. Quis ignis saeviet tam in mundi conflagratione quam in inferno contra reprobos, XVIII, 271, 2; XIX, 461, 2. Igne potest caelos corrumpere, quo sensu, XI, 449, 1. Igne non potest agere in caelos, XX, 484, 1. Quinam hoc igne interituri sunt, XIX, 445, 1. Quis ignis Christo assistit in iudicio particulari, XVIII, 273, 1. Quomodo per ignem salvus quis erit, 272, 2. Quomodo uniuscuiusque opus igni probari dicatur, *ibid.*

4° Igne inferni (Vide INFERNUS).

V. IGNE VARIE ACCEPTIONES SYMBOLICAE. — 1° Igne symbolum est amoris carnalis et libidinis, V, 475, 2; X, 553, 4; XX, 685, 2. Symbolum est mulieris, X, 370, 2. Igne in sinu quid sit, V, 475, 2. Igne libidinis qui vicerit, facile corporeum ignem vincet, 478, 2. Igne symbolum est ambitionis et ambitiosus, VI, 445, 1. Item avaritiae, 448, 2; 446, 1. Igne symbolum est ira, X, 54, 1. Igne nomine peccata indicantur, XII, 552, 4, 2. Igne imago est Apostolorum, XVII, 31, 1, 2.

2° Igne, Scripturae phrasi capitur pro supplicio, excidio et strage, XIII, 544, 2; 544, 1; XIV, 326, 2. Igne nomine vocatur extrema et acerrima pernicies, XII, 601, 1. Igne sumitur saepe pro acri dolore et cruciati, X, 553, 1. Igne in visione prima Ezechielis quid significet, XII, 497, 2. Designat Dei punitionem, et urbis ac templi inflammationem, 478, 1. Igne in forma hominis insidentis curri Cherubim, quid designet, 514, 2. Igne in omnem domum Israel egrediens quis sit, 544, 2. Igne super civitatem Jerusalem effusus quid denotet, 573, 1. Igne est vindicta quam Deus de Romanis, tam fidelibus quam infidelibus, diversimode sumpsit, symbolum, XI, 452, 2. Igne optime exprimit ardorem furoris divini in damnatos, IX, 237, 2. Hinc poenarum gehennae symbolum est, 534, 2.

3° Igne et animae analogia, IX, 237, 2. Igne comparatur amor et ardori, XIII, 384, 2. Quo igne

Dous coram probet, V, 523, 2; 524, 1. Igne verborum Dei, quam sit efficax, VI, 430, 1, 2. Igne divini exempla in infidelibus, XVI, 181, 2. Quis sit ignis quem venit Christus mittere in terram, XVII, 181, 2. Quo sensu suos igne Christus baptizet, XV, 405, 2. Igne Spiritus sancti, XI, 246, 2. Igne zeli quis mystice sit, XIII, 260, 2. Igne imago est Apostolorum, XVII, 31, 1. An vere super Apostolos descendit, 86, 1. Idem significat effectus Spiritus sancti in animas fidelium, itera tribulationem et lumen fidei, 82, 2; 83, 1. Igne charitatis symbolum, XXI, 58, 1; 191, 2. Item symbolum sapientiae, Job, 550, 2. Igne quo sapiens examinat dicenda, est circumspicere, et gratia Christi et charitatis, V, 298, 2.

IGNOBILIS. Ignobilis conditionis homines prosperitate ferre nequeunt, VI, 409, 1.

IGNOMINIA. Ignominia sequitur superbum, V, 314, 1: *Ubi fuerit superbia, ibi erit et contumelia*; VI, 410, 2. Nascitur proprio ex peccato, V, 326, 2. Ignominia via ad gloriam est, XVI, 391, 2.

IGNORANTIA. 1° Ignorantia est orta ex peccato, XVIII, 141, 1. Est filia et necessaria appendix peccati, XIX, 394, 2. Per eam peccatum omnia denotatur, 437, 1: *In secundo autem (tabernaculo) semel in anno solus Pontifex non sine sanguine, quem offeri pro sua et populi ignorantia.*

2° Ignorantia alia invincibilis, alia vincibilis; alia crassa, alia affectata, XVI, 180, 1. Ignorantiae quatuor gradus, *ibid.*: *Ille autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui, et non preparavit, et non fecit secundum voluntatem ejus, vapulabit multis. Qui autem non cognovit, et fecit digna plagis, vapulabit paucis.* Quae ignorantia peccatum excuset, 466, 2: *Dixit eis Jesus: Si caeci essetis, non haberetis peccatum, nunc vero dicitis: Quia videmus, peccatum vestrum manet.* Ignorantia et neglectus Dei magnum est malum, XVIII, 54, 2: *Sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum, ut faciant ea quae non conveniunt.* Ignorantia crassa mandatorum Dei est velut scutum cordis, XII, 405, 2: *hædæ eis vicem, Domine, juxta opera manuum suarum. Dabis eis scutum cordis laborem tuum.* Ignorantia affectata pessima, Job, 664, 4: *Qui quasi de industria recesserunt ab eo, et omnes vias ejus intelligere noluerunt.* Ignorantia et inconsideratio semper alicui peccato conjuncta est, XIV, 240, 1, 2. Ignorantia Judaeorum Christum necantium alia fuerit excusabilis, XVII, 120, 1: *Ascetorum vero vita interfecistis.... Et nunc, fratres, scio quia per ignorantiam fecistis, sicut et principes vestri.* Ignorantia peccatum Pauli imminuit, non excusavit, XIX, 186, 2: *Sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans fesi in incredulitate.* Ignorantiae hereticorum tres sunt causae, XX, 669, 2: *Illi autem, quaecumque ignorant, blasphemant.*

3° Ignorantia insignis hominum ignorare se, VII, 156, 1. Ignorantia sui sanctos semper reddit parvos, XIX, 32, 1: *Cum metu et tremore salutem vestram operamini.* Ignorantia docta est scientia hominis, VII, 78, 2: *Et quod in multa sapientia, multa sit indignatio, et qui addit scientiam, addit et laborem.*

IGNOSCERE (Vide INJURIA).

IGNOTUS. Ignotus Deus Athenis quis esset, XVII, 24, 2. An Deus verus, 325, 4; 327, 1.

Ignoti domo non sunt excipiendi, IX, 326, 2: *Non omnem hominem inducas in domum tuam; multe enim sunt insidiae dolosi.*

ILIAS. Ilias Homeri cortici uris nuda inclusa, IV, 507, 1.

ILLECEBRÆ. Illecebræ ad lapsum procurandum potentes sunt, V, 36, 2: *Fili mi, si te lactaverunt peccatores, ne acquiescas eis.* Illecebræ meretriciae, 188, 2; 189, 1 (Vide MERETRIX).

ILLUMINARE, ILLUMINATIO. Illuminatio Dei duplex, II, 221, 1: *Os tendat Dominus faciem suam tibi, et misericordetur tui.* Illuminantur omnes a Christo, quantum in ipso est, XVI, 303, 2: *Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.* Illuminatio vite religiose quæ dicitur, XIV, 353, 4. Illuminanda quomodo dicatur Jerusalem, et quæ Jerusalem, XI, 700, 1, 2: *Surge, illuminare, Jerusalem, quia venit lumen tuum.* Illuminatur pauperum est Deus, V, 402, 1, 2: *Pauper et creditor obviaverunt sibi: utriusque illuminator est Dominus.* Illuminatio mentis et intellectus a Deo petenda est, IX, 595, 2: *Quis superponet in cogitatu meo flagella, et in corde meo doctrinam sapientiae, ut ignorantibus eorum non pareant mihi, et non appareant delicta eorum?* (Vide ILLUSTRATIO).

ILLUSIO, ILLUSOR. Illusiones quinque Christo a Pontifice famulis per tres noctis horas illatae, XV, 539, 1.

Illusor vocatur omnis impius, et cur, V, 99, 2: *Abominatio Domini est omnis illusor.* Illusores illudet Deus, 102, 1: *Ipsæ deludet illusores et mansuetus dabit gratiam.*

ILLUSIO (sumpta pro mentis deceptione). Illusio diabolica unde dignoscatur, XIII, 227, 1.

ILLUSTRATIO. Illustrationes sunt quædam gratiæ præventivæ, XII, 247, 1. Sunt identidem a Deo petendæ, *ibid.* Illustrationes divinas saepe sententiarum spirituales in oratione; item peccatorum, quibus in peccatorum suorum agnitionem veniunt, *ibid.* Illustratio peccatorum in justitia promovens et ad perfectionem deducens, ac presentium donum perseverantiae, est velut imber serotinum, 504, 1, 2: *Fili Sion, exultate et letamini in Domino Deo vestro, quia dedit vobis doctorem justitiae, et descendere faciet ad vos imbrem multatum et serotinum.* Illustrationum divinarum sunt species II quibus curis caret, XVII, 232, 2.

IMAGINATIO. 1° Imaginatio in concipiendo

quam sit fortis, docetur multis exemplis, I, 304, 4 et seqq. Viget in calore, 305, 1.

2° Imaginationes rerum etiam nunquam futurarum mire hominem torquent, X, 326, 4: *Occupatio magna creata est omnibus hominibus, et jugum grave super filios Adam.... Cogitationes carnis, et timores cordis, adinventio expectationis, et divi finitionis.* Imaginatio erumna ipsamet aerona gravior, Job, 494, 4: *Terrebis me per somnia, et per visiones horrore concuties.*

3° Imaginatio fortis rei concupitæ consensus parit, XX, 56, 2: *Deinde concupiscentia cum conceperit, parit peccatum.* Ipsa collidens tentationes vincere volentis, 57, 1. Imaginationis vitiatæ exempla, XIII, 58, 1.

IMAGO (sumpta pro similitudine). Imago et similitudo Dei ad quam homo creatus non distinguitur, XVIII, 641, 1. Imago Dei in quo in homine sita est, *ibid.*: *Individuum nomen hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate veritatis.* Ea est tam in viro, quam in angelo et femina, *ibid.* Imago Dei in homine tum naturalis est, tum supernaturalis, XIX, 405, 2: *Expoliantes vos ceteram hominem cum aetibus suis, et influentibus novum, cum qui renovatur in agnitionem secundum imaginem ejus qui creavit illum.* Imago Dei naturalis in hominis anima est, sed supernaturalis in gratia et virtutibus, IX, 473, 1, 2 et seqq.: *Deus creavit de terra hominem, et secundum imaginem suam fecit illum.* Imago Dei in homine manet, quomodo est homo, 449, 2: *Deus ab initio constituit hominem, et reliquit illum in manu consilii sui.* Imago Dei supernaturalis sita est in justificatione, gratia, sanctitate, visione Dei, XVIII, 641, 2 et seqq. Ab hominis voluntate dependet, 642, 1. In baptismo accipitur, *ibid.* Imago Dei naturalis peccato amitti non potuit, *ibid.* Quomodo et quando portemus imaginem Christi, XVIII, 412, 1: *Sicut portavimus imaginem terreni; portemus et imaginem caelestis.* Imaginem suam quomodo pinxerit Deus in mente Danielis, XIII, 92, 2.

Imago viri mulier est, XVIII, 354, 2: *Vir non debet velare caput suum, quantum imago et gloria Dei est; mulier autem gloria viri est.*

IMAGO (sumpta pro aliecus rei representatione). 1° Imago quid sit, XVIII, 335, 2. Imago dicitur *imago*, XI, 500, 2. Imago est quid reale et stabile, XVII, 160, 2. Imago et *imago* quomodo distinguantur, XX, 625, 2; 626, 1: *Eas astrologi olim loquentes conficiebant, et quomodo, XIII, 330, 2.*

2° Imaginationis usus apud Judaeos. Imagines sacrae Judaeis vitatae non erant, sed tantum profanae et idololatricae, XIII, 350, 1. Eae apud ipsos vix fiebant nisi idolis, 334, 1. Imagines rarae erant apud Judaeos, II, 412, 2.

3° Imaginationis cultus. Imaginationis in ecclesia et in altariibus ponendarum usus quam antiquus, I, 605, 2. Eae ab initio in ecclesia fuere, XIX, 460, 4.

Imagines vetustissimarum ecclesiarum Christum quasi pastorem depingunt, XIV, 100, 1.

Imaginum cultus non est contra primum preceptum, II, 411, 1, 2. Imago Dei non cedit in ejus injuriam, *ibid.*, 2. Imagines Christianorum non sunt idola gentium, nec coluntur ut dii, nec a fidelibus adæquantur Deo, XI, 500, 1, 2; *Psal.* II, 274, 2. Eas per Prophetas non carpit Deus, nec prohibet, *ibid.* Imagines sanctorum et etiam Dei facere fas est, 565, 1. In ea Deus potest coli, XVII, 327, 2. Eas cur initio vetarent Patres, *ibid.* Imaginum usus licitus, XVI, 343, 2. Earum cultus astruitur, XIX, 425, 1. Alter eas veneramus ac gentes, XVIII, 52, 1. Eas cum veneramus, sanctos veneramus quorum imagines sunt, XIX, 482, 2. Heretici quomodo eas tacite venerunt, 368, 1.

Imaginis ab hæmorrhœissa erectæ vis, ea eversa suam ejus loco posuit Julianus Apostata, sed hæc fulmine icta dissiluit, XV, 684, 1.

IMBER, 1.° Imbris dominatus apud Deum, *Job*, 523, 4. Imber serotinus et matutinus in Scriptura qui dicitur, XII, 38, 2; XX, 206, 1. Imber temporaneus in Palestina in autumno cadit jactis in terra senicibus; serotinus in vere cadit, ut segetes inarascat: dicitur ille temporaneus, quia est sementis, hic serotinus, quia est messis, XIII, 367, 1; 505, 1, 2.

2.° Imber errorum et vitiolorum, VII, 584, 4. Imber qua in re sapientie sit symbolum, X, 304, 2. Imber matutinus et serotinus quis sit allegorice, XX, 206, 1. (Vide PLEUVIA).

IMITARI, IMITATIO. Imitari qua in re possimus Deum, 649, 1, 2: *Estote ergo imitatores Dei, sicut filii charissimi.* Imitatione Dei firmus filii Dei, 435, 1: *Ipsè spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei.* Imitari semper oportet primos, XIX, 52, 4, 2: *Imitatores mei estote, fratres, et observate eos qui ita ambulant, sicut habetis formam nostram.*

IMMENSITAS DEI, vide Deus, cap. III, art. II, § V.

IMMERSIO. Immersione in aquam baptismi figuratur Christo morienti, emersione resurgenti, XVIII, 409, 1.

IMMISERICORDIA. IMMISERICORS. 1.° *Immiseri cordiæ crimen.* Immiseri cordiam Hebræi vocant impietatem, X, 255, 1. Immisericors dicitur crudelis, V, 337, 5: *Benefacit animæ suæ vir misericors; qui autem crudelis est, etiam propinquos abiecit.* Omnia sua abiecit, et in propinquos crudelis est, *ibid.* Non ad preces solum, sed et ad clamorem pauperum aures obturat, VI, 108, 2: *Qui obturat aures suam ad clamorem pauperis, et ipse clamabit, et non exaudietur.* Quantopere immiseri cordia Deo displiceat, XII, 685, 2. Immiseri cordia nolentis proximo offensam dimittere, est peccatum mortale, ideoque culpam remissam revocat, XV, 416, 1 et seqq.

2.° *immiseri cordiæ mala et punitio.* Immiseri-

cordiæ mala, viam sternit et parat ad libidinem, XII, 649, 2: *Ecce hæc fuit iniquitas Sodomæ... superbia, saturitas panis et abundantia, et olivum ipsius et fituram ejus; et marum egeno et pauperi non porrigebant.* Immiseri cordia est gaudium voluptatis filia, XIII, 599, 2: *Bibentes vinum in phialis, et optimo unguento delibati, et nihil patiebantur super contritione Joseph.* Immiseri cordia est crapula conjuncta plerumque sunt, XX, 202, 2: *Eplulati estis super terram, et in luxuriis enutristis corda vestra in die occisionis. Addixistis, et occidistis justum, et non restitit vobis.* Immisericors in pauperes a Deo non admittitur, V, 280, 2 et seq.: *Benedictio Domini super caput justi, os autem impiorum aperit iniquitas.* Quam penam sit subiturus, VI, 109, 1. Immisericordes non reperiunt misericordiam, *Job*, 497, 2; 506, 1: *Oblitiscatur ejus misericordia, dulcedo tiltus vermes; non sit in recordatione, sed conteratur quasi lignum infructuosum.* Peribunt in die ire, 169, 1: *Tempore quo fuerint dissipati, peribunt; et ut incaluerit, solentur de loco suo.* Immisericordes ob opera misericordiæ neglecta damnantur, XV, 538, 2: *Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare; sitiivi, et non dedistis mihi potum; hospes eram, et non collegistis me; nudus et non cooperuistis me; infirmus, et in carcere, et non visitastis me.*

Immisericors etiam seipsum lædit, V, 327, 1, 2: *Benefacit animæ suæ vir misericors.* Alios expeditur immisericordes, *ibid.*, 2. Cum immisericorde non est tractandum de misericordia, X, 255, 1. (Vide ELEMOSINA, PAUPER).

IMMODESTIA. Immodestia gestuum et morum suggillatur, V, 164, 4. Immodestia in templis quantum malum sit, *Job*, 34, 4.

IMMOLATIO. Immolatio unde dicta sit, X, 542, 2. Immolatio Christi in cruce fuit pulcherrima et Deo dignissima, XIV, 468, 1. (Vide JESUS CHRISTUS, SACRIFICIUM, VICTIMA).

IMMORTALITAS ANIMÆ. 1.° *Immortalitas animæ ex creationis suæ modo probatur,* VII, 403, 1, 2: *Revertatur pulvis in terram suam unde erat, et spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum.* Deus creavit primos homines immortales, illa ut mori non possent, quando in obedientia Dei et justitia perseverant, VIII, 293, 1: *Deus mortem non fecit, nec letatur in perditione vivorum.* Creavit enim, ut essent omnia; et sanabiles fecit navies orbis terrarum; et non est in illis medicamentum exterminii; 295, 2: *Justitia animæ perpetua est, et immortalis;* 324, 2 et seq.: *Deus creavit hominem inextinguibilem, et ad imaginem similitudinis suæ fecit illum.*

2.° *Immortalitas animæ juncta cum fide in Deum, et in ejus providentiam et justitiam,* VII, 158, 2. Merces justorum est plebitudo immortalitatis, VIII, 334, 1, 2: *Et si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitatis plena est.* Im-

mortalitatis stola sanctis in celo est parata, IX, 216, 1.

3.° *Immortalitas animæ a fame appetitu patescit,* X, 354, 2: *Curam habe de bono nomine; hoc enim magis permanebit tibi, quam mille thesauri pretiosi et magni.* Eam optant omnes, 88, 2.

4.° *Immortalitas animæ cognoverunt gentiles,* XIII, 18, 2: *Rex in sempiternum vivit.* Eam negabant Epicurei, XVII, 319, 2.

5.° *Immortalitas animæ necessario cum corporum resurrectione conjuncta est,* IV, 554, 2: *Nisi enim eos qui ceciderunt resurrecturos speraret, superfluum videretur et vanum orare pro mortuis.* Immortalitas est flos resurrectionis, XII, 758, 1: *Hæc dicit Dominus Deus ossibus his: Ecce ego intro mittam in vos spiritum, et vivetis.* Immortalitas animæ docet resurrectionem, XVIII, 407, 2: *Atque quid facient, qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt? Ut quid baptizantur pro illis? Ut quid et nos periclitamur omni hora?*

IMMUNDITIA, IMMUNDUS. 1.° *Immunditia et peccato contracta.* Immunditia tam avaritiam quam luxuriam significat, XX, 78, 1: *Propter quod abiecientes omnem immunditiam et abundantiam malitiæ, in mansuetudine suscipite insitum verbum.* Immundum per se nullam rem mundare potest, X, 192, 2 et seq.: *Ab immundo quis mundabitur?* Immunditiam vocat Paulus mollium que se molles contra naturam polluant, XVIII, 508, 2: *Ne iterum humilit me Deus apud vos et luceam multos qui ante peccaverunt, et non egerunt penitentiam super immunditia, et fornicatione, et impudicitia quam gesserunt;* 567, 1: *Manifesta sunt autem opera carnis; quæ sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria.* Immundities peccati et adulterii, V, 176, 2: *Qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus cum teligerit eam.* (Vide LUXURIA).

2.° *Immunditia legalis apud Judæos.* Immunditia legalis apud Judæos erat duplex, II, 97, 1. Regula de immunditia legali, *ibid.* Immunditia tactu maxime contrahitur, *Job*, 616, 1. Immunda tangentes in lege veteri, immundi habebantur, XI, 619, 2. Immundi erant Judæi qui mortuum tangebant, aut tueri intererant, aut ex epulo funebri comedebant, XIII, 401, 1. Immundi de Judæorum sacrificiis non comedebant, XII, 461, 1. Immunditia legalis per aspersionem aque lustralis tollebat, X, 210, 2 et seq. Immundus quomodo cinere vitæ ruscus expiaretur, XIX, 440, 2. Immundorum contactus, quia inquinabat, hinc crebro Judæi se lavabant, XV, 349, 2 et seq. Qualem immunditiam adhuc hodie Judæi servant, II, 97, 1.

IMMUNITAS. 1.° *Immunitas sumpta pro impunitate.* Immunitatem maleficio concedentes, saepe sibi et domui suæ damnum creant, V, 514, 2.

2.° *Immunitas sumpta pro exemptione.* Immunitas a tributis alisque oneribus publicis, a rege Persarum sacerdotibus alisque temporum ministris

concessa, IV, 221, 2. Immunitas ecclesiastica initio Ecclesie non erat introducta, XVII, 412, 2.

IMMUTABILITAS, (Vide Deus, cap. III, art. II, § VII).

IMPASSIBILIS. IMPASSIBILITAS. Impassibilem quomodo se homo præbere possit, V, 179, 1.

Impassibilitatis corporum beatorum quæ sit causa, XX, 487, 1. (Vide RESURRECTIO CORPORUM).

IMPATIENS, IMPATIENTIA. 1.° *Quid sit impatientia.* Impatiens et patientis discrimen, V, 422, 2 et seq.: *Impatiens operabitur stultitiam; et vir versutus odiosus est.* Alia eorum quoad iram antithesis, 434, 2: *Qui patientis est, nulla gubernatur prudentia; qui autem impatiens est, exaltat stultitiam suam.* Impatiens possidet ab ira sua et Satana, XVI, 258, 2: *In patientia vestra possidebitis animas vestras;* XX, 26, 2. Impatiens docet diabolum, 207, 1. Unde impatientia in adversis proveniat, VI, 224, 2: *Si desperaveris lassus in die angustie, imminebitur fortitudo tua.*

2.° *Impatientia damna.* Impatientia temeraria urgens sæpe damnum creat, VI, 30, 2: *Qui impatiens est, sustinebit damnum; et cum reperit, aliud apponet.* Sibi est carnitex, *ibid.* Impatiens sustinebit damnum: ac si in impatientia alium rapat et vellicat, majora damna incurrit, 29, 2 et seq. Impatiens duplicat malum, malique sensum, VI, 43, 4. Impatiens in tentatione non purgatur, IX, 98, 2: *In humilitate tua patientiam habe.* Impatientia extinguit in nobis Spiritum sanctum, X, 408, 2: *Zelus et iracundia minuit dies, et ante tempus senectam adducet cogitatus.* Impatiens a variis malis et hostibus vincetur, VI, 74, 2. Impatientiam expellit timor Dei, IX, 70, 1. (Vide PATIENTIA).

IMPECCABILIS. Impeccabiles quomodo fieri possimus, XX, 571, 2: *Omnis qui natus est ex Deo peccatum non facit; quoniam semen ipsius in eo manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est.*

IMPERARE. Imperare qui vult, discat prius obedire imperanti, XV, 223, 2. (Vide DEX, ORBIDIANTIA).

IMPERATIVUS. (Vide HEBRÆA LINGUA).

IMPERATOR. 1.° *IMPERATOR PRO DUCE USURPATUS.* — Imperator sedulus et non cessator quid efficiat, IV, 206, 2 et seq. Imperatoris bellici consilio et arte regitur exercitus, VI, 220, 2.

II. *IMPERATOR PRO REGE, PRINCIPLE SUMPTUS.* — 1.° *Imperatores prisce Romani vel alii.* Imperatores Græcorum in inauguratione solemniter jurabant se veritatem dicturos, V, 529, 1. Imperatoribus olim lampas vel ignis præferabatur, et cur, V, 472, 1; XIV, 408, 2. Cur olim imberbes pingentur, XIX, 435, 1.

Imperatores Romani prisce, recens creati nova nomina capiebant, XIII, 295, 1. Quam affectarent Alexandri Magni nomen et gloriam, 148, 2. Cur census provinciarum fieri juberet, XVI, 154, 2. Quæstui et lucro etiam mortuo serviebant, XXI,

325, 2; 330, 2. Imperatorum Romanorum apotheosis, XX, 667, 2. In eorum apotheosi, ex pyra in qua eorum corpora cremabantur, aquila emittitur, VI, 186, 1.

Imperatores Romani dire et atrociter Christianos sunt persecuti, XVIII, 574, 1; XXI, 265, 1; 306, 1. Imperatorum persecutio in Christianos describitur, *Psalm.* I, 285, 1, 2. Imperatores ethnici Christo et christianismo se opposuerunt, montibus magnis persequentes initio, postea ad eam conversi, magis eam propagarunt, XI, 590, 1, 2.

Imperatores Romani moderni, Imperatori iam inauguraretur, frustra varia marmoris afferentur, ut unum ex his deligeret ad sepulcrum sibi parandum, II, 322, 2. Imperatores dum coronantur, mortalitatis admonentur, IX, 310, 1. Triplici corona coronantur, XIV, 432, 2. Cur cum cruce in globo pingantur, XVII, 417, 2. Imperatores Romani olim sibi arrogabant et nominabant Romanum Pontificem, IV, 466, 1.

Imperatores pili erem letificant, VI, 392, 2. Imperatores rebus sacris non se immisceant, XV, 480, 1. Imperatores qui templorum et pietatis curam habuerunt, opibus, victoriis et regnis a Deo donati sunt, XIV, 321, 2. Item qui Pontificibus Romanis morigerari fuerunt, 436, 1. Imperatorum impiorum et haereticorum male pereuntium exempla, XII, 176, 1, 2. Imperatores impii ob libidines et fastum sobole pene caruerunt, XIII, 407, 2 (Vide *PAINCIPES, RECES*).

IMPERFECTIO, IMPERFECTUS. Imperfecti et perfecti quomodo in motu et gestu distinguantur, IX, 543, 1: *Es visu cognoscitur vir, et ab occursum facies agnoscitur sensatus. Amicus corporis, et ritus dentium, et ingressus hominis enuntiant de illo.* Imperfectorum semitae involutae, *Job*, 174, 1: *Involuti sunt semitae gressuum eorum; ambulabunt in vacuum, et peribunt.* Imperfectiones aliquae manent in homine ad ejus utilitatem, III, 421, 2 et seq. Imperfectiones propriae agnoscendae, XVIII, 505, 2. Imperfectiones proximi tolerandae, 573, 2: *Alter alterius onera portat, et sic adimplebitis legem Christi.*

IMPERIOSUS, IMPERIOSUM exempla, VII, 288, 1 (Vide *SEVERUS*).

IMPERITIA. Imperitia proprie juvenum est, IX, 579, 2. Imperitia vulgi quid agere soleat, VII, 74, 1.

IMPERIUM. 1º Imperium a Deo descendit, XVIII, 220, 1. Imperia cur a Deo concessa subdiligantur, XIII, 86, 1. Imperia omnia quem impellat sint, et quam parvo tempore durarint, 40, 1. Imperio delectati dure regunt, XV, 704, 2. Imperia cur bestiis assimilantur, XIII, 86, 1. Imperii symbolum est equus, XVI, 137, 2. Imperium haereticum denotatur, VI, 71, 1. Per imperiorum conatus quibus opera Dei impedire solentur, ea pro-

movent Deus, XXII, 190, 1. Imperia omnia tandem cadere debent regno Christi, XIX, 154, 2 (Vide *RESCA*).

Imperium Romanum desolabitur ante Antichristum, XIX, 182, 1. Adhuc stat, sed sensim deficit, XIX, 155, 2; XXI, 320, 2. Valde iam declinat, ipsum vero durabit usque ad finem mundi, XXI, 306, 2; 354, 1. Id erit ultimum, et quando, et a quo evertendum, XIX, 154, 1; 155, 1; XXI, 319, 2. Aeternum id fore opinati sunt Gentiles, etiam Christiani nonnulli, XXI, 329, 3. Id cadet eversa Roma ab Antichristo, 321, 2; 324, 2. Romanum imperium non est bestia ascendens de mari, 255, 1. Romani imperii polyarchia, 242, 1.

IMPIETAS. 1º *Impietas quid sit proprie*, VII, 293, 2: *Neque salvabit impietas impium. Impietatis quinque, imo novem gradus*, XI, 107, 2: *Vae genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semina nequam, filii sceleratis*, XIII, 374, 1. Impietas Aquilone denotatur, VI, 346, 1. Impietas quando in Babylone sedem stabilem fingat, XIV, 417, 1. Impietas sedet ob tres causas, 419, 2 et seq.: *Et ecce mulier una sedens in medio amphorae. Et dixit: Haec est impietas. Impietatis sedes in inferno*, X, 351, 1. Impietas iniquorum justis displicet, VI, 414, 2 et seq.: *Abominantur justi virum impium; et abominantur impii eos qui in recta sunt via. Impietas semper est pavida, et iniquus pavido facit, 360, 2: Fugit impius, nemine persequente: justus autem quasi leo confidens absque terrore erit. Impietas armata consilio, est insuperabilis*, IX, 673, 2.

Impietas mira Hierosolymae, XI, 410, 2: *Nisi Dominus exercituum reliquisset nobis semen, quasi Sodoma fuisset, et quasi Gomorraha similes essemus. Impietas Israelis igni immisso comparatur*, 240, 2: *Succensa est enim quasi ignis impietas, veprem et spinam vorabit, et succedetur in densitate saltus, et convolvetur superbia fumi.* Impietas Judaeorum duplex, idololatria et occisio Christi, XIV, 420, 1; 422, 2.

Impietatis effectus et poena. Impietas dat malam conscientiam, VI, 361, 1. Ipsa animam occidit, XIV, 420, 1.

Ejus poena insignis et vindicta quae, VII, 300, 2 et seq.: *Est et alia vanitas, quae fit super terram; sunt justi, quibus mala proveniunt, quasi opera egerint impiorum; et sunt impii, qui ita securi sunt, quasi justorum facta habent; sed et hoc vanissimum judicio. Impietas etiam in postem punitur a Deo*, VI, 237, 2 et seq.: *Non habent futurorum spem mali, et lucerna impiorum extinguetur.*

IMPIUS, I. VOX IMPIUS IN SCRIPTURA QUOMODO SUMATUR. — Dicuntur impii proprie qui peccati callum obdixerunt, V, 160, 2: *Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit; sed sequitur eum ignominia et opprobrium. Impii in Scriptura vocantur peccatores in peccato obdurati, qui*

ex certa et destinata malitia peccant, quales sunt infideles et athei, qui impie negant omne nomen, X, 353, 1: *Vae vobis, viri impii, qui dereliquistis legem Altissimi! Quomodo distinguantur ab iniquis*, V, 115, 1: *Comedunt panem impietatis, et vinum iniquitatis bibunt.*

N. B. Plerumque vox *impius* in Scriptura, improbum, injustum, iniquum, peccatorem, infamem, omnibus vitis addictum, magis significat.

II. IMPIORUM MORES ET AGENDI RATIO. 1º *Erga Deum*. Impius est apostata a Deo et lege, V, 163, 1: *Homo apostata, vir inutitilis, graditur ore perverso. Impii non reverentur Deum*, *Job*, 473, 2: *Qui dicebant Deo: Recede a nobis, et quasi nihil posset facere Omnipotens astinuit eum; cum ille implesset domos eorum bonis. Impius timorem Dei excussit*, V, 402, 2: *Ambulans recto itinere, et timens Deum, despiciatur ab eo qui infami graditur via. Despicit timentes Deum, et ipsum Deum, ibid.* et seq. Dei timorem et sapientiam despiciunt impii, 31, 1: *Timorem Domini principium sapientiae; sapientiam atque doctrinam stulti despiciunt. Dei et sanctorum amicitiae renuntiant, et quo preterit, 359, 1. Solam mortem timent, 51, 2 et seq. Deum a se repellunt, *Job*, 450, 2; qui dixerunt Deo: Recede a nobis, et sententiam viarum tuarum nolumus. Quis est Omnipotens ut serviamus ei? et quid nobis prodest si oraverimus illum? Negant se a Deo videri, XI, 408, 1, 2: *Vae qui profundi estis corde, ut a Domino abscondatis consilium: quorum sunt in tenebris opera et dicunt: Quis videt nos et quis novit nos? XIII, 181, 2: Evertentur sensum suum, et declinaverunt oculos suos, ut non viderent callum, neque recordarentur iudiciorum justorum; *Job*, 471, 1: *Et dicitis: Quid enim novit Deus? et quasi per caliginem iudicat: nubes latibulum ejus, nec nostra considerat, et circa cardines calti perambulatur; *Psalm.* I, 56, 2: Non est Deus in conspectu ejus: iniquitates sunt viae illius in omni tempore; *Psalm.* II, 438, 2: *Et dixerunt: Non videbit Dominus, nec intelliget Deus Jacob. Impii Deum oppugnant, *Job*, 345, 1: *Telandi certum adversus Deum manum suam, et contra Omnipotentem roboratus est. Eorum de Dei providentia querela, XIV, 582, 1: *Laborare fecistis Dominum in sermonibus vestris. et dixistis: In quo eum fecimus laborare? Alligunt et delassant Deum, 581, 2. Tandem Deum laudant, quamvis eis benefacit, *Psalm.* I, 325, 1: *Anima ejus in vita ipsius benedictur: confitebitur tibi, cum benefeceris ei. Non cogitant Dei iudicia, VI, 367, 1: *Viri mali non cogitant iudicium; qui autem inquirunt Dominum, animadvertunt omnia. Negant futurum iudicium, XVI, 241, 1: *Verumtamen Filius hominis veniens, putas inveniet fidem in terra? Vivunt atque insolentur ut de morte non cogitent, quasi semper victuri, et nunquam morituri, VII, 309, 2: *Hoc est pessimum inter omnia quae sub sole fiunt: quis eadem cunctis eventuri; unde et corda filio-**********

rum hominum implentur malitia, et contemptu in via sua, et post haec ad inferos deducuntur. Lucem fidei et gratiae nolunt admittere, 302, 1: *Et lux in tenebris lucet; et tenebrae non comprehenduntur. Negant vel carpunt miracula, etiam mortuorum resurrectionem, 228, 1: *Ad autem (Abraham) illi: Si Moyses et Prophetas non audierint, neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent. Miracula Dei magis ascribunt, IV, 613, 1. Imperium Dei excutere vellent, si possent, XVIII, 170, 1. Impii et insipientes hujus saeculi Deum esse negant, XI, 408, 2 (Vide *ATHEI, ATHEISMS*).**

2º *Erga proximum*. Primo. *Erga justos et sanctos*. Justos odertur, VI, 414, 2: *Abominantur justi virum impium, et abominantur impii eos qui in recta sunt via. Visis sanctis indignantur, 262, 2. In probos probra et contumelias faciunt, 560, 2. Nolunt justis assuetare, 300, 1. Justos et sanctos a se abdicant, XII, 618, 1. Filia matris suae est tu, quae proicit virum suum et filios suos. Semper piis nocere voluit, VI, 140, 2. Arma et gladii in via perversi; custos animae suae longe recedit ab eis. Foram spinae et laquei passivi qui sint, ibid. Justos opprimere et bonis spoliare student, V, 359, 2: *Insiderium impii manimentum est pessimorum, radix autem justorum proficiet. Pios student privare vita, 351, 1: *Verba impiorum insidiantur sanguini, os justorum liberabit eos.***

Impii ante a se dissidentes, postea conspiratione simul facta, justos oppugnant, XI, 241, 2: *Inusquisque carnem brachii sui vorabit. Manasse, Ephraim, et Ephraim Manasse, simul ipsi contra Judam. Sunt in malo concordies, *Job*, 775, 2: *Corpus illius quasi scuta fusilia, compactum squamis se prementibus. Una uni conjungitur, et ne spiraculum quidem incedit per eas; una alteri adharebit, et tenentes se nequam separabuntur.**

Cur justos ad peccatum sollicitent, VI, 289, 2: *Fons turbatus sede, et vena corrupta, justus eadens coram impio. Cupiant omnes reddere sibi similes, 372, 2 et seq. In exultatione justorum multa gloria est, regnantibus impis, ruinae hi minime. Desiderant alios impios roborari, V, 359, 1. Cur vocentur scandala, XV, 332, 2: *Mittit Filius hominis angelos suos, et colligent de regno ejus omnia scandala. Eorum impietatem omnes assoctantur, VI, 373, 1, 2.**

Sibi ipsis, persequendo plium, magis nocent, VIII, 314, 2. Nec solum non obsunt, verum etiam prosunt pio, ibid. Impiorum mala illata justis iniquis solum nocent, *Psalm.* I, 41, 1, 2: *Lacum aperuit, et effudit eum, et incidit in foveam quam fecit. Converterit dolor ejus in caput ejus, et in verticem ipsius iniquitas ejus descendit. Justos affligendo, poenas sibi adaugent, V, 319, 1: *Justus de angustia liberatus est, et tradetur impius pro eo. Dum justos offendunt, Deum potius offendunt, *Psalm.* I, 30, 2: *Judica illos, Deus, desiderant a cogitationibus suis; secundum multitudine***

impetatum eorum expelle eos, quoniam irritaverunt te, Domine. Si in pios immites, a Deo acriter in die iudicii punientur. XIII, 519, 1; 522, 2.

Secundo. Erga pauperes. Eorum superbia pauperes affligit, Job, 377, 1. Eorum in pauperes imiseriordia, V, 535, 2. Sunt iliberales et duri, 287, 1: Vena vitæ, os iusti; et os impiorum operit iniquitatem.

Tertio. Erga omnes homines. Impius est vir noxius, V, 163, 2: Homo apostata... probo corde machinator malum, et omni tempore iurgio seminatur. Est omnibus gravis et intolerabilis, IX, 585, 1: Super plumbum quid gravabitur? et quod illi aliud nomen quam falsus? Eorum ira quam sit gravis, VI, 327, 2: Gravis est saxum, et onerosa arena, et ira stulti utroque gravior. Sunt quasi leo, Psalm. I, 84, 2: Susceperunt me sicut leo paratus ad prædam, et sicut calulus leonis habitans in obditis. Similes sunt feris, II, 112, 2. Lupo assimilantur, IX, 397, 1: Si communicabit lupo cum agno aliquando, sic peccator iusto. Sunt in alios iniqui et violenti, V, 375, 1. Sunt quasi procella, 304, 2. Sed id postea, Deo vindice, luent, *ibid.* Semper furorem in alios exorere student, 334, 1, 2: Desiderium iustorum omne bonum est: præstatio impiorum furor. Et plura mala facere quam faciunt, *ibid.* Scrutantur modos et artes proximo nocendi, V, 540, 2 et seq.: Vir impius fodit malum, et in labiis illius ignis ardescit. Et etiam lingua et manu nocent, sed simul sibi ipsis, *ibid.* Per filios rebelles representantur, VI, 450, 1.

3º Erga seipsos. Primo. Sunt stulti et cæci. Non sequuntur rationis ductum, V, 533, 1: Plus proficit corruptio apud prudentem, quam centum plagæ apud stultum. Impium Salomon vocat stultum, 271, 1: Filius sapiens lætificat patrem; filius vero stultus mæstitia est matris suæ. Impii sunt stulti et ignobiles, Job, 588, 2: Filii stultorum et ignobilium, et in terra penitus non parentes. Sunt alieni a recto, dignitate hominis, Deo, convictu hominum, seipsos, VI, 102, 2: Perversa via viri aliena est; qui autem mundus est, rectum opus ejus. Non habent veram sapientiam practice practicam, IX, 84, 1: Sapientia enim et disciplina, timor Domini. Veram sapientiam habere non possunt, V, 541, 1. Impius avidè insulas fabulas et nugæ excipit, 458, 1: Cor sapientis querit doctrinam, et os stultorum pascitur imperitia. Impii dolent ubi lætari deberent, et lætantur ubi dolere, 370, 2: Iter... impiorum decipiet eos. In seipsos crudeliter sunt, 356, 2.

Impiorum cæcitas, V, 564, 1: Impius, cum in profundum peccatorum venerit, contemnit. Multiplex impiorum cæcitas: prima, quod voluptatem rationi, vitium veritati, bona caduca æternis præferant; secunda, quod per hæc mortem et gehennam sibi accersant; tertia, quod credant hominem instar bestie in morte plane interire; quarta, quod Justum, puta Christum, oderint et

crucifixerint, VIII, 323, 1: Hæc cogitaverunt, et erraverunt, excecavit enim illos multiis eorum. Huius cæcitas gravitas et effectus, *ibid.*, et 2. Error impiorum duplex. *ibid.*, 2: Et nescierunt sacramenta Dei, neque mercedem speraverunt iustitiæ, nec iudicaverunt honorem animarum sanctarum. Impii omnes, mendaces esse convincuntur et cæci, Psalm. I, 373, 1: Si vere ulique iustitiam loquimini, recta iudicatis, filii hominum. Sibi dissimiles censent improbos, ac similes probos, V, 553, 1. Nil sublime cogitant, V, 359, 1. Non nisi terrena bona spectant, 551, 2: In facie prudentis lucet sapientia, oculi stultorum in frivolis terræ. Carneem pascunt, et animam negligunt, Job, 507, 1: Pavit enim sterilitas que non parit, et vidua bene non fecit. Longissime absunt a virtute, V, 551, 2.

Secundo. Impii sunt malo et omnibus vitis pertinaciter addicti. Impii cupiditatem æstu assidue iactantur, XX, 43, 1. Eorum voluntas variis cupiditatibus invaditur, V, 359, 1: Desiderium iniqui munimentum est pessimorum. Plures occasiones bene agendi elabi sinunt, 260, 1, 2. Sequuntur vias suas concupiscentiæ, 551, 2. In que scelera prorunt impius, 165, 2 et seq.: Ses sunt que odit Dominus, et septimum detestatur anima ejus: oculos sublimis, linguam mendacem, manus effundentes innoxium sanguinem, cor machinatorum cogitationes pessimas, pedes veloces ad currendum in malum, proferelem mendaciam, testem fallacem, et eum qui seminat inter fratres discordias. Sunt velut helleones scelorum, VI, 40, 1: Os impiorum devorat iniquitatem. Bibunt vinum iniquitatis et edunt panem impietatis, V, 115, 1. Trahunt funes peccatorum, XI, 160, 2; 161, 1: Væ qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis. Impii sunt quasi bruta, IX, 585, 2: Arena, et salem, et massam ferri facilius est ferre, quam hominem imprudentem et saluum, et impium. Ex indole sua desiderant improbitatem, VI, 105, 2: Anima impij desiderat malum. Arant impietatem, 98, 1. Sunt propensiores ad malum, quam pii potentes ad eos convertendum, 107, 2. Semper intenti sunt ut noceant, V, 114, 1, 2: Non enim dormiunt, nisi malefecerint; et rapitur somnus ab eis, nisi supplantaverint. Toto mundo abundantur ad suas concupiscentias, 526, 1. Excogitant modos implendi suas cupiditates, VI, 354, 1: Cor iniqui inquiri mala. Cogitationibus suis peccant, etsi malis, VI, 223, 2: Cogitatio stulti peccatum est. Sæpe delinquant cogitatione, cum se mala pascere nequeant, *ibid.*

Ex malitia peccant et peccato gaudent, IX, 531, 1: Qui gaudet iniquitate denotabitur, et qui odit correptionem, imminuetur vita. Peccant ex malitia et obstinatione, V, 533, 1, 2. Delectantur rebus malis, 393, 2: Desiderium, si completur, delectat animam; detestantur stulti eos qui fugiunt mala. Per risum operantur peccatum et scelus, 302, 1, 2:

Quasi per risum operatur scelus; sapientia autem est viro prudentia. Ipsum studio captant et quasi recreationis causa, *ibid.* Rident viam virtutis quia suo genio inconvenientem, 560, 1: Non recipit stultus verba prudentiæ, nisi ea dixeris que versantur in corde ejus. Gaudent videri ab aliis in sua impietate, XI, 371, 1.

Tertio. Impiorum verba omnem spirant iniquitatem, V, 286, 2; 287, 1: Vena vitæ os iusti; et os impiorum operit iniquitatem. Habent os per os, 320, 1. Quidquid in corde habent, ore efflant, 300, 1: Argentum electum lingua iusti, cor autem impiorum pro nihilo; 473, 2: Mens iusti meditatur obedientiam; os impiorum redundat malis. Sunt in verbis infidi, 529, 1: Non decet stultum verba composita, nec principem labium mentiens. Loquuntur fraudulencia, 163, 2. Loquuntur insipientia et impura, 298, 1. Non nisi viliosa præferunt, IX, 677, 2: Narratio peccantium odiosa, et risus illorum in deliciis peccati. Hinc mortem sibi accersunt, V, 300, 1. Sua garrulitate sibi malum et ruinam creant, 359, 2: Propter peccata labiorum ruina proximat malo, effugiet autem iustus de angustia.

Quarto. Impii inconstantes et hypocritæ. Sunt inconstantes, V, 302, 2. Sunt instabiles et vagi, V, 452, 1, 2: Labia sapientium disseminabunt scientiam, cor stultorum dissimile erit. Impius vagus est in cogitationibus et verbis, X, 167, 1: Præcordia falsæ, quasi rota carri, et quasi axis verticillis cogitatus illos.

Vitia virtutum nomine palliant impii, V, 510, 1: Qui justificat impium, et qui condemnat justum, abominabilis est uterque apud hominum. In omni peccato impius dissimulat et connivet, 377, 1, 2: Verbum mendax iustus detestabitur; impius autem confundit et confundetur. Incedunt ut cancri oblique, 65, 1, 2: Quorum via perverse sunt, et infames gressus eorum.

Quinto. Impius quasi diabolus est, IX, 375, 1: Dum malediciti impius diabolum; malediciti ipse animam suam. Semper habet diabolum in ore, *ibid.*, 2. Impii vocantur filii diaboli, cur, X, 353, 2: Omnia que de terra sunt in terram convertentur, sic impij a maledicto in perditionem; XV, 332, 1: Zizania autem filij sunt nequam. Appropinquant sollo Luciferi, XIII, 597, 1: Qui separati estis in diem malum, et appropinquatis sollo iniquitatis. Eorum corpora et mentes non sunt aliud quam demonum tentoria, XIV, 256, 2: Pro iniquitate vidit leniora Æthiopiæ. Impii vocantur maledicti, 414, 2. Quo sensu in maledictione nascantur, X, 351, 1: Filij abominacionum sunt filij peccatorum, et qui conversantur secus domos impiorum. Quo sensu dicantur a Deo perverti, V, 259, 1.

Sexto. Correptionem sustinere nequeunt impii. Impii sunt indoctes, VI, 354, 2: Si contuleris stultum in pila quasi pisanas feriente desuper

pilo, non auferetur ab eo stultitia ejus. Impius odit correptionem et corripientem, V, 258, 2: Non arguere derisorem, ne oderit te. Vultum impij obfirmant in malum, VI, 458, 1: Vir impius proceciet obfirmat vultum suum; qui autem rectus est, corrigiit viam suam. Reprehenduntur non ferunt, et peccata sua tumentur, *ibid.* Antitheses sex iusti et impij dum corripiuntur, *ibid.* Corripit recusant. V, 282, 2: Sapiens corde præcepta suscipit, stultus exditur labijs. Ideo cæditur labijs, id est plagas sibi accersit, *ibid.*, et seq. Configitur verbis hominis sapientis, magis quam sagittis, 410, 1: Væ contra virum stultum, et neciit labia prudentia. Impius præceptis oblectatur, et cum arguitur, obmurmurat, 474, 1: Mens iusti mediator obedientiam, os impiorum redundat malis. Dum concionatores vitia quorum sibi sunt consilij, laxant, consent sibi injuriam fieri, XVI, 163, 1: Respondens autem quidam ex tegeperitis, ait illi: Magister, hæc dicens, diam contumeliam nobis facis. Impiorum via est dura et sava, et difficillime corrigitur, V, 390, 1: Doctrina bona dabit gratiam; in itinere contemptorum voragis. Impius si sit obstinatus, cur non arguendus, 258, 2. Impii sæviores sunt ursæ cum corripiuntur, 534, 2: Expediit magis ursæ occurrere rapis falsum, quam falsus confidens in stultitia sua. Utroqueque analogia, 535, 1, 2.

Septimo. Impii bene incurabiles sunt, VI, 37, 2: Pestilentia flagellata, stultus sapiens erit; si autem corripueris sapientem, intelliget discipulam. Quotidie impius fit deterior, V, 278, 1, 2: Injustitia custodit innocentem vitam; impicus autem peccatorem supplantat. Usque ad mortem male agere non desinit, VI, 224, 1. In gravia mala et peccata impii facile incidunt, et vix resurgunt, 233, 2: Septies... cecidit iustus, et resurgit, impij autem currunt in malum. Impie vivendo, volunt abiquando pie mori, II, 320, 2: Moriatur anima mea morte iustorum, et fiat novissima mea horum similia. Abiuntur patientia Dei, Job, 507, 2: Dedit ei Deus locum penitentia, et ille auferit eo in superbia, oculi autem ejus sunt in visu illius. Assiduo peccandi usque in profundum impietatis barathrum dabantur, V, 560, 2. Quibus gradibus in tartarum ruant, 562, 2. Si in peccatis perdurent, resurgere nequeunt, XV, 576, 2. Peccatis suis ignem inferni succendunt, XI, 604, 1: Ecce vos omnes accendentes ignem, accincti flammis, ambulatis in lumine ignis vestri, et in flammis quas succendistis, XIV, 606, 1: Ecce enim dies veniet successæ quasi caminus, et erunt omnes superbi, et omnes facientes impietatem stipula, et inflammabit eos dies veniens. Flagellus indurantur, VI, 298, 1: Flagellum ego, et camus asino, et virgo in dorso imprudentium. In oneribus quibus in vita gravantur, gustare incipient æterni exilij instantis et carceris infernalis supplicia et angustias, XII, 397, 1. Eorum sera penitentia, V, 51, 2. Impii in fine mundi, vixit et

signis, nihilominus in sceleribus persistit, XXI, 312, 2: *Et ceteri homines qui non sunt occisi in his plagis, neque penitentiam egerunt de operibus manuum suarum.*

III. QUANTUM IMPII DEO DISPLICEANT. — Deus ab iis longe adest, cur, V, 475, 1: *Longe est Dominus ab impiis, et orationes iustorum exaudiet.* Impiorum gloria et excellentia est peccatum, quale, VI, 97, 2: *Exaltatio oculorum est dilatatio cordis; lucerna impiorum, peccatum.* Eos et impietatem detestatur sapientia, V, 206, 2: *Veritatem n. dilatur gultur meum, et labia mea detestantur impium.* Eorum victimae et oblata Deo placere nequeunt, V, 454, 1; 453, 4: *Victimae impiorum abominabiles Domino, vota iustorum placabilia; X, 205, 4: Immolentis eis in iuro oblato est maculata, et non sunt beneplacitae subsanationes iustorum; 206, 2: Dona iniquorum non probat Altissimus, nec respicit in oblationes iniquorum; nec in multitudines sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis; 210, 1. Nihil ipsi ex iisdem acquirunt, 209, 2: Unus edificans, et unus destruens, quid prodest illis, nisi labor? Unus orans, et unus maledicens, cuius vocem exaudiet Deus? Imo ipsa dona destruant, ibid. Eorum hostiae triplae habent vitium, VI, 422, 1: *Hostiae impiorum abominabiles, quia offeruntur ex scelere.* Cur Deo non placeant, ibid., 2. Eorum victimae quo sensu male, VII, 193, 1: *Nullo enim melior est obedientia quam stultorum victimarum.* Impii aliqua opera bona non prosunt ad salutem aeternam, XII, 634, 2.*

IV. IMPIORUM PENA. — 1° Impiorum pena in hac vita. Primo, *Pendent a Providentia divina, qua eis utitur prout vult*, III, 502, 1, 2. Quomodo Dei gloria serviant, V, 488, 2: *Universa propter semetipsum operatus est Dominus, impium quoque ad vitam malum.* Qua in re piis subserviant, 342, 1: *Qui conturbat domum suam, possidebit ventos, et qui stultus est, serviet sapienti.* Eorum molitiones in piis a Deo evertuntur, 365, 2: *Dotus in corde cogitantium mala; qui autem pias ineunt consilia, sequitur eos gaudium.* Eorum etiam corda in Dei sunt manu, IX, 455, 1. Iis Deus interdum utitur pro flagellis, I, 325, 1. Sunt Dei lictores ad puniendam peccata iustorum, III, 502, 1, 2. Sunt virga et flagellum Dei quibus piorem peccata quasi pater castigat, XIV, 204, 1: *Quia impius praevaleat adversus iustum, propterea epredditur iudicium perversum.* Impii in piis, Deo protegente, nihil poterunt, XVI, 146, 2: *Ite, ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos.* Impios pro impiis punire solent Deus, XII, 673, 2: *Viri ergo iusti sunt (Babylonii): hi iudicabunt eas sicut adulterarum, et iudicio effluentium sanguinem, quia adultera sunt, et sanguis in manibus earum.* Impii a sacris non defenduntur, sed puniuntur, III, 287, 2. Puniti, Deum invocantes pro remissione poenae, non culpa, non exaudiuntur,

cur, V, 52, 1, 2: *Tunc invocabunt me, et non exaudiam; mane consurgent, et non invenient me. Eo quod exanim habuerint disciplinam, et timorem homini non susceperint, nec acceperint consilio meo, et detrazerint universa correptioni meae.*

Secundo, *Cur impiis Deus in hac vita divitias et dominationem concedat.* Saepes carent bonis tum temporalibus, tum spiritualibus, subinde tamen temporalibus abundant, V, 101, 1, 2: *Egestas a Domino in domo impii; habitacula autem iustorum benedicuntur.* Eorum prosperitas, XVIII, 47, 1. Cur hic prospere agant, V, 518, 1: *Sortes in sinum mittuntur, sed a Domino temperantur.* Impii cur prosperentur, boni piique affligantur; propter duas causas, VII, 300, 1. Impii ipsa prosperitas est, 301, 1, 2: *Sunt impij qui tunc securi sunt quasi iustorum facta habeant; sed et hoc vanissimum iudicio.* Cur Deus iis divitias concedat, 461, 2: *Melius est parum cum timore Dei, quam thesauri magni et insatiabiles.* Divitiae iis non prosunt, cum ex iis non fiant sapientiores, 540, 2: *Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emergere non possit? Suam hic habent diem, in eaque habent pacem, XVI, 253, 2 et seq.: Si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua quae ad pacem tibi, bona in hac vita recipiunt, at celestibus carent, 225, 1, 2: Fiti, recordare quia recepti bona in vita tua, et Lazarus similiter mala.* Impius, adepta mundana gloria, quam quassavit, iuste privatur caelesti quam non quassavit, Psalm. I, 325, 2: *Introibit usque in progenies patrum suorum, et usque in aeternum non videbit lumen.* Impios hic non puniri, malum est signum, Job, 443, 2: *Domus eorum secure sunt et pacata, et non est virga Dei super illos.* Impii a Deo tolerantur ut salventur, XVIII, 466, 2. Impiorum portio maledicta, 504, 1: *Maledicta sit pars ejus in terra, nec ambulet per viam vinearum.*

Impios saepe dominari, piis premi sinit Deus, cur, XIV, 203, 1, 2; 497, 1, 2. Cur impius in tribulatione deducitur et laudetur, VII, 295, 2 et seq.: *Etenim quia non profertur cito contra malos sententia, absque timore ullo filii hominum perpetravit mala.* Impii in hoc saeculo iustis, iusti in futuro dominabuntur impiis, Psalm. I, 32, 1: *Et dominabuntur eorum iusti in malum, et auxilium eorum velerasset in inferno a gloria eorum.* Quam brevi tempore regnent super iustos, I, 333, 2 et seq.: *Quia non relinquet Dominus virgum peccatorum super sortem iustorum, ut non extendant iusti ad iniquitatem manus suas.* Saepes sunt supplices iusti etiam in hac vita, V, 424, 1: *Jaebunt mali ante bonos, et impij ante portas iustorum.*

Tertio, *Impii miseri sunt, sive in prosperitate, sive in infortunio vitam degant.* Impios Deus interdum punit in media prosperitate, hac de exemplis, I, 724, 1, 2. In multis divitiis semper sunt

inquieti, V, 220, 2. Anxie ducuntur, 301, 1, 2. Impii vita tota misera est, V, 458, 2: *Omnes dies pauperis (insipientis, impii), mali: securus mens quasi iuge contentum.* Eius felicitati non est invidendum, VI, 194, 2 et seq.: *Non emuletur cor tuum peccatores, sed in timore Domini esto tota die; 237, 1, 2: Ne contendas cum pessimis, nec emuleris impios: quoniam non habent futurorum spem mali, et lucerna impiorum extinguetur.* Nunquam habent solidum gaudium, V, 417, 2: *Risus dolore miscbitur, et extrema gaudii luctus occupat.* Eorum fames non satiatur, et cur, 400, 1: *Iustus comedit, et replet animam suam; ventris autem impiorum insaturabilis.* Impii ne panem quidem securi comedunt, Job, 344, 1: *Cum se moverit ad querendum panem, novit quod paratus sit in manu ejus tenebrarum dies.* Commiseratione potius digni sunt, quum emulatione, VI, 237, 1, 2. Non habent spem, ibid., et 225, 2. Vera carent beatitudine etiam in hac vita, IX, 586, 1. Impiorum desideria nunquam expletur, Psalm. I, 64, 2; 65, 1: *In circuitu impii ambulat.* Esto dominentur, in vita sua infelices et erunt, X, 507, 1, 2. Tunc miseri sunt, cum appellunt satisfaciunt; et tunc felices, cum puniuntur, IX, 586, 1. Ambulant vias difficiles, frigidas et periculosas, VI, 140, 1: *Arma et gladii in via perversi.* Magno cum labore parviunt iniquitatem, XVI, 583, 2. Impius, laborando sibi tormentum adauget, V, 292, 1: *Opus iusti ad vitam; fructus autem impii ad peccatum.* Impius magis non est quam est, ratio, VIII, 304, 2. Vila impii est ipsa mors, 297, 2: *Impii autem manibus et verbis accesserunt illam (mortem): et astimantes illam amicum, defecerunt, et sponsores posuerunt ad illam, quoniam digni sunt qui sint ex parte illius.* Sunt sine pace animi, XI, 579, 2: *Non est pax impiis, dicit Dominus.* A sua conscientia, velut a carnifice et fortis nocte dieque torquentur, idque probant fabulae poetarum, 768, 2; 769, 1. Impio omnia sunt adversa, V, 410.

Impios plerumque mala occurrunt, non piis, X, 465, 1: *Timent Dominum non occurrunt mala.* In tribulatione deducunt, V, 524, 1. Adversis oppressi, Deum incusant, VI, 5, 1, 2: *Stultitia hominis supplantat gressus ejus; et contra Dominum fervet animo suo.* Quomodo tradantur linguis maledictis, X, 59, 2: *Qui relinquunt Deum, incident in illam (linguam noquam), et exardabit in illis, et non extinguetur, et immittetur in illos quasi leo, et quasi pardus ledet illos.* Deus saepius eis terrores panicos immittit, VI, 361, 2: *Fugit impius terrores panicos immittit, qui leo confidens persequente: iustus autem quasi leo confidens absque terrore erit.* Sunt ob peccata sua plerumque timidi, dolentes et pusillanimes, V, 554, 1; VI, 96, 2; 360, 2. Impius malis suis circumdatur, sicut rex satellitio stipatur, Job, 344, 2: *Terrebit eum tribulatio, et angustia vallabit eum sicut regem qui preparatur ad praelium.* Semper sunt timidi, IX, 587, 1, 2: *Sicut palus in excelsis, et ex-*

menta sine impensa posita contra faciem ventum non permovebitur; sicut et cor timidum in cogitatione stulti contra impetum timoris non resistit. Timont semper et ubique, V, 309, 1, 2: *Fortitudo simplicis via Domini: et pavor his qui operantur iniquitatem; Psalm. I, 70, 2; 71, 1: Dominum non invocaverunt, illic trepidaverunt timore ubi non erat timor.* Cur trepidant timore ubi non est timor, ibid. Tres cause metus impiorum, VIII, 615, 1, 2: *Nihil enim est timor nisi proditio cogitationis auxiliorum.*

Quarto, *Impiorum consilia et studia fere nunquam prosperos successus habent*, V, 53, 1: *Aversio parvulorum interfecit eos, et prosperitas stultorum perdet illos; 317, 1: Iustitia simplicis dirigit viam ejus, et in impietate sua corrumpit impius.* Eorum merces et fructus operis est mendax, et evanidus, 328, 2: *Impius facit opus est mendax, seminanti autem iustitiam merces fidelis.* Similes ergo sunt araneae, ibid. Sunt arbores steriles, 350, 2: *Qui confidit in divitiis suis, corrumpet; iusti autem quasi virens folium germinabunt.*

Quinto, *Eorum impietas etiam in terra secundum demerita castigatur*, V, 53, 1. Verbis non moventur, virgis et plagis corripendi sunt, V, 533, 1: *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagae apud stultum.* Ad Deum et hominibus castigantur, tum in hoc mundo, tum in alio, VI, 41, 1: *Parata sunt derisoribus iudicia; et mallei percipientes stultorum corporibus.* Nequitiae suae duplicem poenam lunt, 140, 4, 3: *Arma et gladii in via perversi; custos autem animae suae longe recedit ab eis.* Prout in alios saevierunt, puniuntur a Deo vel iudice, 147, 1, 2: *Qui seminat iniquitatem, metet mala, et virgo ira suae consumetur.* Incidunt in laqueum quem alii tetenderunt, V, 315, 2: *Simplicitas iustorum dirigit eos, et supplantatio perversorum vastabit eos.* Tribus supplicis a Deo muletantur, 89, 2: *Livor vulneris absterget mala; et plaga in secretioribus ventris.* Et gradatim majoribus, 90, 1. A tribulatione et clade abipitur impius, V, 304, 2. Exilii sedes propria est anima et domus impiorum, VI, 101, 2: *Egestas a Domino in domo impii; habitacula autem iustorum benedicuntur.* Impii quomodo in exitum praecipitant, et qualis via illorum, Psalm. I, 213, 2: *Fiat via illorum tenebrae et tenebrae, et angustiae Domini persequens eos.* Regnis suis depelluntur, X, 474, 1. Exterminantur, Job, 214, 2. Impius a lego puniunt, est lex viva inclamans ceteris ut impietatem fugiant, XIII, 1, 2: *Scriptam est multiplices leges meas, quae velut aliena computat sunt.*

Sexto, *Impiorum gaudium et vita brevia sunt.* Saepes in hac vita prosperitas impiorum extinguatur, Job, 452, 1: *Quoties lucerna impiorum extinguatur, et superveniet eis inundatio, et dolores dividet furoris sui.* Impiorum gaudium breve est, IV, 460, 2; VI, 404, 2: *In multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera, et iusti ruinas eorum*

videbunt. Iniquorum prosperitas quasi somnium. *Psalm. I, 479, 2: Velut somnium surgeritium, Domine, in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.* Eorum sapientia, virtus, laetitia, prosperitas, lucerna comparatur, V, 282, 2 et seq.: *Lux justorum laetificat: lucerna autem impiorum extinguitur.* Eorum gloria brevis est, V, 351, 2: *Verte impius, et non eruat: domus autem justorum permanebit.* Et eorum subsistentia tenuis, quia mox evertuntur, et cito deficiunt, 352, 4. Eorum regna brevia, III, 636, 1. Habent civile tantum rerum suarum dominia, V, 526, 2. Impius in altum elatus ad infimum deprimetur, *Job, 421, 1: Si ascenderit usque ad caelum superbia ejus, et caput ejus nubes tetigerit, quasi sterquilinum in fine perdetur: et qui ea viderunt, dicent: Ubi est? Nequit esse stabilis, V, 347, 1: Non roborabitur homo ex impietate, et radix justorum non commovebitur.* Eorum vexatio quam parvo tempore durat, XIV, 405, 2.

Impiorum vita brevis, V, 304, 1: *Quasi tempestas transiens non erit impius, justus autem quasi fundamentum sempiternum; XII, 328, 1: Quae habitas super aquas multas, locuples in thesauris, venit finis tuus pedalis praecisionis tuae. Non implebit dies suos, Job, 350, 1: Antequam sine ejus implerentur, peribit, et manus ejus arescent. Pleurumque premature moriuntur, V, 374, 2: De fructu ortus sui homo satiabitur bonis: anima autem praevaricatorum iniqua. Dies eorum transeunt ut umbra, VII, 299, 4: Non sit bonum impio, nec prolongentur dies ejus, sed quasi umbra transeant qui non timeant faciem Domini. Tacite pereunt, et subito succiduntur, *Job, 118, 2: De mane usque ad vesperam succidentur: et quia nullus intelligit, in aeternum peribunt; 119, 2: Qui autem reliqui fuerint, auferentur ex eis; moriuntur, et non in sapientia. Saepe repentina ruina opprimunt impius, V, 165, 1: Huc extemplo venit perditio sua, et subito conteretur, nec habebit ultra medicinam. Sunt sicut paleae ante faciem venti, 453, 2: Erunt sicut paleae ante faciem venti, et sicut favilla quam turbo dispergit. Cur non mereantur diu vivere, V, 342, 2. Impius Deus facit misericordiam, cum cito eos de hoc mundo tollit, *Psalm. II, 401, 2: Qui percussit Aegyptum cum primogenitis eorum, quoniam in aeternum misericordia ejus. Eorum congrua poena, VII, 298, 2. Pereunt quasi non fuerint, X, 435, 2: Et sunt quorum non est memoria, perierunt quasi non fuerint, et nati sunt quasi non nati, et filii ipsorum cum ipsis. Eorum fama post mortem extinguitur, V, 305, 4, 2. Eorum nomen non perennat, 284, 1. Memoria justorum cum laudibus, et nomen impiorum putrescet.***

Septimo. Impii plerumque mala et acerba morte moriuntur. Eorum mors ipsi acerba, piis autem laeta accidit, V, 516, 2; 817: *Non proderunt divites in die ultionis: justitia autem liberabis a morte. Male pereunt, Job, 350, 1. Impiorum justa*

retributio est, ut male pereant, quia alios perdere student, *Psalm. I, 346, 2: Propterea Deus destruet te in finem, exaltet te, et emigrabit te de tabernaculo tuo, et radicem tuam de terra viventium.* In malitia sua impius saepe expellitur de vita, V, 440, 1, 2: *In malitia sua expelletur impius; sperat autem justus in morte sua.* Impii invitati a terra auferuntur utpote terrenis allixi, 74, 1: *Impii vero de terra perdentur; et qui inique agunt auferentur ab ea.* Dum in vita Deo et Prophetis obsequi nolunt, obsequuntur moriendo, XII, 738, 1. Impiorum horrenda mors, XVI, 254, 2: *Venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo, et circumdabunt te, et coangustabunt te undique; et ad terram prosternt te.... eo quod non cognoveris tempus visitationis tuae.* Quomodo mali sint ut a falce divini iudicii demantur, XIII, 521, 2: *Mittite falces, quoniam maturavit messis, venite et descendite, quia plenum est torcular, exuberant torcularia; quia multiplicata est malitia eorum.* In morte spem omnem priorem amittunt, V, 318, 1: *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes, et expectatio sollicitorum peribit.*

Octavo. Moriuntur iliberales, vel miseri sunt in posteris. Sunt plerique iliberales, XIII, 407, 2: *Da eis Domine. Quid dabis eis? Da eis vulvam sine liberis, et ubera arenaria. Nullo vel paucos relinquant haeredes, eosque miseros, V, 347, 2: Non roborabitur homo ex impietate, et radix justorum non commovebitur.* Impii radix excinditur, *Job, 349, 1: Non dilabitur, nec perseverabit substantia ejus, nec mittet in terra radicem suam.* Impiorum filii egestate atterentur, *Job, 127, 2: Longe fient filii ejus a salute, et conterentur in porta, et non erit qui eruet, 423, 1: Filii ejus alterentur egestate, et manus illius reddent ei dolorem suum. Saepe thesaurizant justis, 128, 1: Cujus messon famelicus comedit, et ipsum rapit armatus, et bibent sitientes divitias ejus; 538, 2: Si comportaverit quasi terram argentum, et sicut lutum preparaverit vestimenta; preparabit quidem, sed justus vestietur illis, et argentum innocens dividet.* Eorum opes non raro cedunt justis, V, 395, 2: *Bonus relinquit haeredes et filios, et nepotes; et custoditur justo substantia peccatoris.* Eorum posterum non perennabunt, 232, 2 et seq.: *Nepotes impiorum non multiplicabunt ramos, et radices immundae super cactum non petra sonant.*

9° Impiorum poena post mortem. Primo, in iudicio sine particulari, sive generali. Sunt obnoxii vindictae Dei, XVIII, 49, 1: *Revelatur enim ira Dei de caelo super omnem impietatem et injustitiam hominum eorum qui veritatem Dei in injustitia detinent.* In die iudicii maxime a Deo plecentur, V, 51, 4: *Cum irruerit repentina calamitas, et interitus quasi tempestas ingruerit; quando venerit super vos tribulatio et angustia.* Impiis in die iudicii grave erit videre flammantem faciem irati iudicis, XII, 237, 2: *Loquetur os ejus cum*

ore illius, et oculi ejus oculis illius videbunt. Cur plangent mortem Christi in die iudicii, XIV, 514, 2. Fulmina in die iudicii insilient in reprobos, non vero in electos, VIII, 392, 2: *Ibunt directe emissiones fulgurum, et tanquam a bene curvato arcu nubium exterminabuntur, et ad certum locum insilient.* Dirumpet eos Deus multipliciter, 386, 4, 2: *Quoniam dirumpet illos inflatos sine voce. Quatuor acies insurgentium in eos, 394, 1: Pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.* Tabescent in iudicio, *Job, 454, 2: Videbunt oculi ejus interfectionem suam, et de furore Omnipotentis bibet.* Eorum in iudicio stupor et confusio, XIX, 146, 1. Impiorum extitum hoc tempore in Judaeis impletur, sed manifestius in die iudicii, *Psalm. I, 213, 2 (Vide Iudicium).*

Secundo, in inferno. Impii quomodo scribantur in terra et in inferno, XII, 144, 2: *Recedentes a legem in terra scribentur.* Quomodo transeant ad mortem primam et secundam, XXI, 352, 1. Nati ex maledicto parentum semine, in maledictionem gehennalem transibunt, X, 353, 2: *Omnia, quae de terra sunt, in terram convertentur: sic impij a maledicto in perditionem.* Eorum post mortem vita in tormentis, V, 51, 2. Non effugient supplicium Dei, 330, 1, 2. Pro suis sceleribus graviter in gehenna castigabuntur, V, 343, 2: *Si justus in terra recipit, quanto magis impius et peccator.* Impius inferno gratus accedit hospes, *Job, 461, 2: Dulcis fuit glareis Cocytii, et post se omnem hominem trahet, et ante se innumerabiles.* Impii erunt in gehenna socii demonum, VI, 112, 2: *Vir qui erraverit a via doctrinae, in calce gigantum commorabitur.* Quasi stappa collecta a Deo consumantur, IX, 566, 2: *Stappa collecta synagoga peccantium, et consummatio illorum flamma ignis.* Sunt in gehenna colligati, *ibid., 2.* In inferno quomodo futuri quasi cinis, XIV, 613, 4: *Et calcabitis impius, cum fuerint cinis sub planta pedum vestrorum, in die qua ego facio, dicit Dominus exercituum.* Ad eorum supplicium omnes creaturae conspirabunt, V, 487, 1. Quomodo habeant in inferno sua sepulchra, XII, 730, 2: *Quorum data sunt sepulchra in novissimis laei: et facta est multitudo ejus per gyrum sepulchri sui.* Lamenta eorum in inferno, VIII, 381, 2: *Ergo erravimus a via: eritatis, et justitiae ortum non luxit nobis, et sol intelligentiae non est ortus nobis.* Sibi ipsis subvenire nequeunt, *Job, 118, 2: De mane usque ad vesperam succidentur; et quia nullus intelligit, in aeternum peribunt.* Eorum vita in gehenna mors potius dicenda quam vita, XVI, 400, 2. Impii et tyranni in inferno positi alios terrent adhuc viventes, XII, 731, 2: *(Vide INFERNUM).*

V. QUOMODO CUM IMPIS AGENDUM. 1° Impiorum conversatio fugienda, IV, 286, 2: *Noli ex eo (pane tuo) manducare et bibere cum peccatoribus, V, 144, 1: Ne deleteris in semitis impiorum, nec tibi placeat malorum via. Fuge ab ea, nec tran-*

seas per illam: declina, et desere eam. Eorum societas non est ambienda, VI, 215, 1: *Ne exularis viros malos, nec desideres esse cum eis; quia rapinas meditantur mens eorum, et fraudes labiorum eorum loquuntur.* Cavenda sunt eorum consortia, VIII, 219, 2: *Abstinet se a viis nostris tanquam ab immundis.* Eorum societas noxia, XI, 177, 4: *Vae mihi... quia pollutus labiis ego sum, et in medio populi pollutus labia habentis ego habito.* Iis servire periculosum est, IX, 677, 2: *Beatus qui... non servitit indignis se.* In iis non est ponenda spes, VI, 278, 1: *Dens pultritus et pes lassus, qui sperat super infidelis in die angustiae, et amittit pallium in die frigoris.* Quatenus odio prosequendi sunt, IX, 676, 1. Impium in iudicio praepondere, grave scelus est, V, 564, 2: *Accipere personam impii non est bonum, ut declines a veritate iudicii.*

2° Aliquando sunt plecenti et expellendi, XIII, 219, 1. Eos princeps suo regno expellat, VI, 258, 1: *Aufer rubiginem de argento, et egredietur vas purissimum; aufer impietatem de vultu regis, et firmabitur justitia thronus ejus.* Iis regnantibus pereunt republicae, 372, et seq.: *In exaltatione justorum multa gloria est: regnantibus impiis, ruinae hominum.* Querunt rebellionem, V, 334, 4: *Semper jurgia quarit malus: angelus autem Domini crudelis mittetur contra eum.* Malis suis consiliis, rixis, dolis, republicas evertunt, V, 320, 2: *Benedictione justorum exaltabitur civitas; et ore impiorum subvertetur.* Iis regnantibus fugiunt justi; at iis pereuntibus, multiplicatur, VI, 389, 1, 2: *Cum surrexerint impij, abscedentur homines: cum illi perierint, multiplicabuntur justi.* Eorum multum quod sit republicae noxia, 504, 2: *In multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera: et justorum ruinae eorum videbunt.* Ob unius impii scelus, saepe totus populus castigatur, 327, 4: *Grave est saccum, et onerosa arena: et ira stultis utroque graior.* Civitates reddunt desolatas, IX, 459, 1, 2: *Ab uno sensu inhabitabitur patria, tribus impiorum deseritur.*

IMPLERE. 1° Implere capitur pro continere, IX, 659, 1. Et pro consecrare, X, 460, 2 et seq. Item pro plenum afferre, 85, 1. Implere Hebraeis saepe idem est quod plene dare, V, 220, 1.

2° Impleri ab ore ad os quod significat, IV, 224, 2. Implere arcum est plene intendere, XIV, 462, 2. Implere omnem justitiam quid sit, XV, 108, 1. Implere peccata quod significat, XIX, 123, 2. Implere verbum Dei est plene illud predicare, 84, 1. Quid sit implere Evangelium, XVIII, 239, 2.

IMPOIDENTENTIA. Impeudentia: peccatorum describitur, V, 564, 2 et seq. (Vide PECCATOR).

IMPONERE MANUS, IMPOSITIO MANUCUM. Imponere manus idem est quod ordinare, XVIII, 478, 2. Impositio manus est de essentia Ordinis, XVII, 165, 2. Per eam datur gratia, *ibid.* Ea in tribus sacramentis adhibetur, 197, 2. Impositio

manuum super ordinandos quid significet, XIX, 233, 2. Per eam unctio intelligitur, XVII, 198, 1. Ea significat ordinationem, 276, 1 (Vide ORDINUS SACRAMENTUM).

IMPORTUNITAS. Importunitas ubique noxia, Job, 114, 1, 2. Importunitatis hieroglyphicum apud Ægyptios fuit musca, VII, 333, 1, 2.

IMPOSSIBILIS, IMPOSSIBILITAS. 1º Impossibile sæpe vocat Scriptura, quod admodum est difficile, XV, 431, 1, 2: *Facilis est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum caelorum*, XVIII, 312, 1. Item id quod raro aut nunquam fit, XIX, 402, 1: *Impossibile est enim eos qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum caeleste... et prolapsi sunt, rursus renovari ad penitentiam*.

2º Deo nihil impossibile, XV, 431, 1, 2. Impossibile impotentia divinae potentiae est argumentum, IX, 455, 2.

3º Impossibilitas duplex est: una actum antecedens, altera consequens, XVII, 95, 1, 2. Impossibilia aliquando videmus fieri possibilem, XIII, 604, 1: *Namquid currere queunt in petris equi, aut arari potest in nubibus*. Impossibilia physice Deus non præcipit, XVII, 301, 1: *Nunc ergo quid tentatis Deum, imponere jugum super cervicem discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus?* XVIII, 343, 2: *Fidelis deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione preventum, ut possitis sustinere*. Impossibilitas respicendi annexa stupori mentis, 190, 2: *Dedit illis Deus spiritum compunctionis, oculos ut non viderent, et aures ut non audiant, usque in hodiernum diem*.

IMPOSTOR. Impostores, Evangelii causa, se in pericula non conjiciunt, XIX, 419, 2. Impostores Judæorum vari enumerantur, XV, 509, 1. Impostor quidam blasphemus in Peru sese redemptorem orbis esse jactabat, XXI, 259, 1.

IMPRECATIO. Imprecari mala licet malis, VII, 298, 2. Imprecationes piorum exaudit Deus, III, 176, 1. Imprecatio Pauli contra Ananiam prophetam qualis fuerit, XVII, 393, 2; 394, 1.

IMPROBITAS, IMPROBUS. 1º Improbitas unde dicitur, Job, 353, 1. Improbitas studio assumpta peior est feritate naturali, V, 535, 2. Ejus natura et indoles describitur, VI, 105, 2 et seq.: *Anima impii (hebraice rasea, improbi) desiderat malum, non miseretur proximo suo. Improbi et prohi tres notæ, IX, 415, 2: Oculi malus ad mala, et non salubrius pane, sed indigenis, et in tristitia erit super mensam suam. Improbus accipitur pro importunus, 391, 2: Ne improbus sis, ne impingaris, et ne longo sis ab eo, ne eas in obliuione*.

2º Improbitas modica magnam virtutem inficit, cum contra, magna virtus parvam improbitatem autare non possit, XIV, 345, 1: *Si tetigerit pol-*

lutus in anima ex omnibus his, numquid contaminabitur? et responderunt sacerdotes, et dixerunt: Contaminabitur. Improbis dulcescit malum, Job, 425, 2: Cum enim dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua. Parcet illi, et non derelinquet illud; et celabit in gutture suo. Improbis impotentia insatiabilis, IX, 262, 2 (Vide IMPOTENS, MALUS, PECCATOR).

IMPROPERIUM. Improperium abruptum amicitiam, X, 590, 1, 2.

Improperium Christi quod respexit Moses, sunt opprobrium et tribulationes, XIX, 484, 1. Improperia Christi in Paraseve unde petita sint, XIV, 130, 1, 2.

IMPRUDENS, IMPRUDENTIA. Imprudentiam causat ebrietas, X, 439, 2: *Ebrietas animositas, imprudentis offensio, minorans virtutem, et faciens vulnera. Imprudentie actus et vitia, XX, 352, 2: Estote ergo prudentes, et vigilate in orationibus. Imprudens sibi prædicens, alios recte consulere, V, 360, 2: Viri stulti recta in oculis ejus; qui autem sapiens est, audit consilia. In suis actionibus sæpe impingit, VI, 9, 2; 6, 1: Ubi non est scientia anime, non est bonum; et qui festinus est pedibus, offendit. In damna incidens, Dei providentiam accusat, non se, 5, 1: Stultitia hominis supplantat gressus ejus; et contra hominum fervet animo suo. Temere omnia effudit, et nihil secreti servat, 9, 1: Qui tantum verba seclatur, nihil habebit; qui autem possessor est mentis, diligit animam suam; et custos prudentia inveniet bona. Imprudens studiosi congesta a parentibus statim consumit prodigaliter, 117, 1, 2: *Thesaurus desiderabilis, et oleum in habitaculo justi, et imprudens homo dissipabit illud (Vide STULTUS).**

IMPUDENTIA. 1º Impudentia nascitur ex gula et libidine, IX, 598, 2: *Aufer a me ventris concupiscentias, et concubitus concupiscentie ne apprehendant me, et animæ irreverenti et infrunita ne iridas me*.

2º Ejus effectus et noxa, IX, 598, 2. Mater est impudicitia, X, 13, 1. Impudentia mater est seclerum, VI, 28, 1. Impudentia propria meretricum est, V, 264, 1. Abjicit pudorem et virtutem, V, 392, 2: *Egestas et ignominia ei qui deserit disciplinam; qui autem acquiescit arguenti, glorificabitur. Impudentia socia est incorrigibilitas, XVIII, 190, 2. Impudentie exempla, XII, 38, 2; 39, 1: *Præ meretricis facta est tibi, notitiam erubescere. Impudentia hereticorum, XXI, 203, 1.**

3º Impudentes aliter admonendi, aliter verocundi, V, 533, 2: *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagæ apud stultum*.

IMPUDICITIA, IMPUDICUS (Vide LUXURIA, LUXURIOSUS).

IMPULSUS. Impulsus Spiritus sancti vis, VII, 292, 2: *Non est in hominis potestate prohibere spiritum. Impulsus cordis ad bonum assidue a Deo potendus, IX, 596, 2: Quis superponet in cogitatu*

meo flagella, et in corde meo doctrinam sapientia, ut ignorantiis eorum non pareant mihi, et non appareant delicta eorum?

IMPUNITAS. 1º Impunitas peccandi magnum malum est, IX, 586, 1. Impunitas gravis Dei puniio est, XII, 540, 1. Impunitas luctuosa et gravis peccanti est, XIV, 201, 2. Impunitas infelicitatem offert, XVIII, 215, 2. Ipsa maxima peccandi illecebra est, XIII, 529, 2. Impunitas peccandi est peccatoris lectus, et signum reprobationis, XXI, 58, 2.

2º Impunitas impiorum plurimos offendit, Job, 499, 1: *De civitatibus fecerunt viros gemere, et anime vulneratorum clamavit, et Deus inultum abire non patitur. Impunitum nihil relinquit Deus, IX, 175, 1: Ne dixeris: Peccavi, et quid mihi accidit triste?*

IMPURITAS, IMPURUS. Impuritas animi Deo placere nequit, VI, 18, 2. Impuritas comes hæresis et falsæ religionis, IV, 414, 1. Impuri puros impuros esse judicant, VI, 3, 2.

IMPUTARE. Imputantur nobis Christi opera quomodo, XVIII, 21, 2. Imputare fidem ad justitiam, vel pro justitia, aliud est quam imputare justitiam, 81, 1. Deum non imputare alicui peccatum, est aliquem peccato carere, 82, 1, 2 (Vide FIDES, JUSTITIA).

INANIMA. Inanima tribus modis se moveat, XII, 462, 1. Inanima laudant Deum non ore, sed opere, XIII, 47, 2 et seq.

INAURIS. 1º Inauris proprie quid sint, et cur primo adhibita, XI, 140, 2. Inauris super os erat monile e fronte in nasum dependens, XII, 611, 1, 2. Cur dicitur inauris, ibid. Inauris priscorum qualis essent, VI, 267, 1. Eis insculpebatur nomen Dei vel rei summe amate, ibid., 2. Inauris deorum imaginibus ornabantur, I, 328, 1. Erant insigne nobilitatis, VI, 267, 2.

2º Inauris quid topologicè significant, XII, 611, 1, 2. Symbolum sunt correptionis, VI, 267, 2. Item obedientia, VI, 268, 1: *Job, 792, 2. Et pacis, ibid.*

INCARNATIO (Vide JESUS CHRISTUS).

INCENDIUM. Incendia multa modo sub terra latent, que in fine mundi erumpent, XXI, 204, 2. Incendium peccatorum quale futurum in die judicii, XI, 246, 2.

Incendium anime quam noxium, XIII, 445, 2. INCENSUM. Incensum idem est quod thymiana; id Deo bis per diem offerebatur, X, 451, 2. Incensum sunt victimæ incense, XI, 112, 1. Incensum quomodo elevatio manuum vocetur, XIX, 202, 1.

INCERTITUDO. 1º Incertitudo amoris et odi Dei, VII, 305, 1, 2: *Sunt justi alque sapientes, et opera eorum in manu Dei, et tamen nescit homo utrum amore an odio dignus sit. Incertitudo gratie et perseverantia, XIX, 45, 2: Verumtamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentiam scientiam Jesu Christi Domini mei, ... ad eo-*

*gnoscendum illum et virtutum resurrectionis ejus et societatem passionum illius, configuratus morti ejus. Si quomodo occurrat ad resurrectionem quæ est ex mortuis. Incertitudo gratia et prædestinationis in Paulo, XVIII, 335, 2: *Castigo corpus meum, et in servilitatem redigo: ne forte cum alius prædicaverim, ipse reprobus efficiar. Incertitudo gratia magna, Job, 235, 1: *Etiam si simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, et ledebit me vita mea. Nemo potest sine speciali Dei revelatione scire se esse in gratia, ibid. Hæc incertitudo semper pios timere cogit, XVIII, 343, 1: *Qui se existimat stare, videat ne cadat; XIX, 32, 1, 2: *Itaque, charissimi mei, non ut in presentia mei tantum, sed multo magis nunc in absentia mea, cum metu et tremore vestram salutem operamini. Ob gratia incertitudinem merito sanctos tædet vite hujus, Job, 235, 2 (Vide GRATIA).*****

2º Incertitudo voluptatis, VII, 20, 1.

3º Incertitudo diei mortis, XIX, 135, 2 et seqq.: *De temporibus autem et momentis, fratres, non indigetis ut scribamus vobis, ipsi enim diligenter scitis quia dies Domini sicut fur in nocte, ita veniet. Incertitudo mortis Dei timorem suadet, Job, 228, 2.*

INCENSUS. Incensus magna cura habenda, quia ex eo colligitur animus, XIII, 594, 1. Incensus pompaticus a Prophetis suggillatur, ibid.: *Va qui opulenti estis in Sion, et confiditis in monte Samaria: optimates capita populorum, ingredientibus pompatice domum Israel. Incensus gravis vel vagus index est animi maturi vel inconstantis, X, 45, 1: *Columine aures super bases argenteas, et pedes firmi super plantas stabilis mulieris. Incensus sit verocundus et modestus, IX, 542, 2: *Ambustus hominibus et risus dentium, et ingressus hominis enuntiant de illo.***

Incensus bonus et felix quid denotet, VI, 467, 2. Incendita feliciter quatuor, 466, 1. Quid denotent, 467, 2: *Tria sunt quæ bene graduntur, et quartum quod incedit feliciter; leo fortissimus bestiarum, ad nullius pavore occursum: gallus succinetus lumbos suos: et aries, nec est rex qui resistat ei.*

INCESTUS. Incestus habet quadruplicem enormitatem, II, 115, 2 et seq. Ex lege Moysis ei erat constituta poena ignis, 130, 2. Ejus vindicta per paritidum et sui ipsius occisionem, exempla, ibid. Incestus a Deo puniuit, IV, 488, 2. Puniit eum Deus sæpe orbitate, II, 131, 2.

INCIPERE, INCIPIENTES. Incipiendum a Deo, III, 29, 1. Incipienda sunt a Deo omnia, XVIII, 43, 2: *Primum quidem gratias ago Deo meo per Jesum Christum. Sed bene incipere non sufficit, nisi bene finitur, 356, 1, 2. Incipiendum semper in studio virtutum, IX, 502, 2 et seq.: *Dum consummaverit homo, tunc incipit; et cum quieverit, operabitur.**

Incipiendus in via perfectionis, quæ secunda,

XV, 428, 1. Incipientes in fide et virtute, quando prophetie moraliter, XIII, 508, 1: *Et prophetabunt filii vestri, et filie vestrae; senes vestri somnia somnabunt, et juvenes vestri visiones videbunt.* Incipitum tentatio est putatio esse profecto, XIX, 46, 1: *Non quod jam acceperim, aut jam perfectus sim; sequor autem, si quomodo comprehendam in quo et comprehensus sum a Christo Jesu.* Eorum status animalis est, proficentium rationalis, perfectorum spiritualis, XVIII, 265, 1: *Quae et loquimur non in doctis humanae sapientiae verbis, sed in doctrina spiritus, spiritualibus spiritualia comparantes. Animalis autem homo non percipit ea quae sunt Spiritus Dei.*

INCIRCUMCISUS. Incircumcisus in Scriptura idem est quod immundus, durus et ineptus, II, 480, 2. Incircumcisus et immundus quid mystice et symbolice significant, XI, 615, 1, 2. Ab incircumcisus occidi probrosum erat apud Judaeos, XII, 705, 1.

INCLEMENTIA. Inclementia in alios signum est animi imperfecti, XVIII, 574, 1: *Alter alterius onera portate, et sic adimplebitis legem Christi.*

INCLINATIO. Inclinationes animae quare indagandae sunt, antequam quis alicui officio aut statui applicetur, X, 264, 2 et seq.: *Fili, in vita tua tenta animam tuam: et si fuerit nequam, non des illi potestatem.* Eae noscendae ad perfectionem aspirantibus, IX, 50, 1, 2. Inclinationes vitiosas sentire coguntur et justi, XVIII, 426, 1: *Videat altam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meae, et captivantem me in lege peccati.* Inclinatione hominum circa divites et miseros, VII, 477, 2.

INCLUSOR. Inclusores qui dicantur, XII, 189, 1.

INCOGITANTIA. Incogitantia numinis est origo unium scelerum, XI, 570, 1 (Vide DEUS).

INCOGNITUS. Incognitus nobis cur sit Deus, XVII, 326, 1 (Vide DEUS, cap. III, art. II, § V). Incogniti multi mundo, noti sunt Deo, V, 289, 1; XVIII, 458, 2: *Sicut qui ignoti, et cogniti.*

INCOMPREHENSIBILITAS (Vide DEUS, cap. III, art. II, § V).

INCONSIDERATIO. Inconsideratio et incontinentia loquendi saepe causant peccatum, IX, 602, 2: *Indiscrepitate loquelae non assuescat os tuum, et in eis in illa verbum peccati (Vide LINGUA, LOQUELAE).*

INCONSTANS, INCONSTANTIA. 1º Inconstantia solis, ventorum et fluminum, VII, 57, 1.

2º Inconstantia hominum, III, 387, 1. Inconstantia appellatur hominum VII, 127, 2: *Tempus dilectionis et tempus odii, etc.; Job, 318, 2 et seq.: Qui quasi flos egreditur et conseritur, et nunquam in eodem statu permanet.* Inconstantia quanta sit in homine cogitationum et appetituum, XX, 371, 2: *Inconstantia mulieribus est familiaris, XIX, 295, 1. Item haereticis in suis dogmatibus, XVIII, 634, 1, 3: Ut jam non simul parvuli stuc-*

tuantes, et circumferantur omni vento doctrinae in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris. Inconstantia hominum a peccato originali accessit, IX, 351, 2: *Stia in testamento tuo, et in illo colloquere, et in opere mandatorum tuorum veterasce.*

3º Inconstantes similes sunt avibus vagis, X, 245, 1, 2: *Quis erudit ei qui non habet nitium, et deficiens ubicumque obscuraverit, quasi succinus latro exiliens de civitate in civitatem?* Sunt velut lunatici, XV, 435, 2. Et similes arenae, 216, 2. Sunt labruscae, XI, 453, 2. Inconstantia typos, XV, 283, 1: *Quid existis in deserto videre? Arundinem vento agitatam?* Inconstantia et mutabilitatis adagia, IX, 482, 1: *Bslo firmus in via Domini, et in veritate sensus tui et scientia, et prosequatur te verbum pacis et iustitiae, XV, 283, 2. Inconstans tempore Antichristi futuri, per atrium templi Salomonis denotantur, XXI, 222, 2.*

4º Inconstantia et temeritas quantopere vitandae sint, II, 268, 1. Inconstantes in verbis sibi et aliis noxam creant, VI, 323, 2: *Lingua fallax non amat veritatem: et os lubricum operatur ruinas.* Inconstantes misere pereant, IX, 352, 1, 2.

5º Inconstantia et instabilitas mundi et mundanorum, VII, 29, 1; XII, 727, 1, 2. Inconstantia fortunae et felicitatis hominum, VII, 486, 2 et seq. Inconstantia et instabilitas voluptatis huius mundi, VII, 19, 1.

INCONTINENS. Incontinentes cur velit Paulus nobere, XVIII, 304, 1, 2.

INCORRIGIBILIS, INCORRIGIBILITAS. Incorrigibilis signum est obstinatae mentis, XVIII, 490, 2. Incorrigibilis etiam ad meliora trahendi, XX, 686, 1: *Et hos quidem arguite iudicatos: illos vero salvate, de igne rapientes.* Altis autem miseremini in timore, odientes et eam, quae carnalis est, maculatam iusticiam. Incorrigibilis an et quando docendi et corripiendi sint, V, 258, 1: *Qui crudeli derisorem, ipse injuriam sibi facit: et qui arguit impij, sibi maculam generat.*

INCORRUPTIO: Incorruptio est causa aeternitatis, XIX, 488, 2.

INCREDIBILIS. Incredibilis saepe in Scriptura sumitur pro incredulus, V, 558, 1.

INCREDULITAS, INCREDULUS. I. INCREDULITATIS CAUSA. — 1º Pusillanimitas, I, 483, 1: *Narravit ergo Moyses omnia filius Israel, qui non acceperunt ei, propter angustiam spiritus, et opus durissimum; 557, 1: Disserunt ad Moysen... Nomen est iste sermo quem loquebatur de te in Aegypto, dicentes: Recede a nobis ut serviamus Aegyptiis? Nullo enim melius erat servire eis, quam mori in solitudine; IX, 106, 1, 2: *Ve dissolutus corde, qui non credunt Deo, et ideo non protegentur ab eo; XX, 461, 1: Pellicientes animas instabiles.**

2º Caecitas, XII, 56, 1: *Audi, popule stulte, qui*

*non habes cor; qui habentes oculos, non videtis; et aures, et non auditis. Me ergo non timebitis, ait Dominus, et a facie mea non dolebitis?.. Populo autem huic factum est cor incredulum et exasperans, recesserunt et abierunt; XVI, 465, 2 et seq.: *Et dixit Jesus: In iudicium ego in hunc mundum veni, ut qui non vident, videant, et qui vident, caeci fiant; 545, 2 et seq.: Propterea non poterant credere, quia iterum dixit Isaias: Excaecavit oculos eorum, ut non videant oculis, et non intelligant corde, et convertantur et sanent eos (Vide CAECITAS SPIRITUALIS).**

3º Vilitas carnis, XVII, 653, 1: *Nemo vos seducat inanibus verbis, propter hanc enim (fornicationem scilicet, immunditiam, etc.) venit ira Dei in filios diffidentiae.*

4º Vana gloria, XVI, 387, 2: *Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis; et gloriam quae a solo Deo est, non queritis? 516, 2: Veruntamen ex principibus multi crediderunt in eum, sed propter Phariseos non confitebantur, ut et synagoga non ejicerentur. Dicebant enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei.*

II. INCREDULITATIS MALA. — 1º Incredulus et injustus Deo displicet, veraque caret vita, XVIII, 47, 2: *Scriptum est: Justus autem ex fide vivit.* Incredulitas est magnum peccatum, XIX, 383, 2: *Quibus autem infensus est, nisi illis qui increduli fuerunt? Increduli fidei sunt inimici Dei, XVI, 352, 2: Qui credit in Filium, habet vitam aeternam; qui autem incredulus est Filio, non videbit vitam, sed ira Dei manet super eum. Hi a Christo in die iudicii accensibuntur, 518, 2: Qui spernit me, et non accipit verba mea, habet qui iudicet eum; sermo quem locutus sum, ille iudicabit eum in novissimo die.*

2º Incredulitas omnibus gratis hominem destituit, XV, 338, 2. *Et non fecit ibi virtutes nullas propter incredulitatem eorum; 687, 1, 2: Et non poterat ibi virtutem ullam facere... et mirabatur propter incredulitatem eorum; XVI, 385, 2: Et verbum ejus non habetis in vobis manens, quia quomodo misit ille, huic vos non creditis; 442, 1, 2: *Etia vobis quia moriemini in peccatis vestris; si enim non crederetis quia ego sum, moriemini in peccato vestro; XVIII, 59, 1: His autem qui sunt ex contentione, et qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira et indignatio; XIX, 382, 1: Videte, fratres, ne forte sit in aliquo vestrum cor malum incredulitatis, discedendi a Deo vestro; sed adhortamini vosmetipsos per singulas dies... ut non obduretur quis ex vobis fallacia peccati.**

3º Incredulitas maximis poenis punitur, Psalm. II, 21, 1, 2: *Ideo auditus Dominus, et distulit (ne tam cito in terram promissionis intrarent); et ignis accensus est in Jacob, et ira ascendit in Israel, quia non crediderunt in Deo, nec speraverunt in*

*salutari ejus; V, 52, 2 et seq.: Tunc invocabunt me, et non exaudiam; mane consurgent, et non invenient me, eo quod exosum habuerint disciplinam, et timorem Domini non susceperunt; nec acceperunt consilio meo, et detraxerunt universas correptiones meas; VIII, 535, 2: Virtutem enim ostendis tu, qui non crederis esse in virtute consummatus, et horum qui te nesciunt, audaciam traducis; IX, 459, 1, 2: *In synagoga peccantium exardabit ignis, et in gente incredibili exardescet ira; XIX, 383, 2; XX, 659, 2; 660, 1: Commonere autem vos volo, scientes semel omnia quantum Iesus populum de terra Aegypti salvans, secundo eos, qui non crediderunt, perdidit; 370, 2: Quoniam tempus est ut incipiat iudicium a domo Dei. Si autem primum a nobis, qui finis eorum qui non credunt Deo Evangelio? Et ei iustus via salvabitur, impius et peccator usque peribunt?**

III. INCREDULITAS JUDAEORUM, XVIII, 481, 1, 2. Ob eam repulsi sunt a benedictione, 169, 1. Incredulitas Judaeorum causa fuit eorum reprobandis, XVI, 478, 2 (Vide HEBRAEI JUDAEI).

INCRUPATIO (Vide CORRECTIO FRATERNALIS, CORRECTIO).

INCUBI. Incubi daemones, qui, et an tales dentur, IV, 294, 1, 2. Incubus morbus unde oriatur, X, 329, 2.

INDI. Indi lapides et ligna pro diis colunt, XVIII, 52, 1. Indi pagani vero dici non possunt peccatum Adam imitari, 97, 1. Indi peccata sua scripto exarata in flumen jactant, ut aeterna premantur oblivione, XIV, 451, 1.

Indi Brachmanes olim vocabantur suos sapientes gymnosophistas, IV, 220, 1, 2. Indorum reges, etiamnum multas uxores habent, IV, 370, 2. Indorum regum nonnulli sunt longevi, XIII, 42, 2. Ob exercitia sunt longevi, XII, 579, 1.

Indi etiamnum in praelis elephantis utuntur, cur, IV, 442, 2. Indi nonnulli parentes senio confectos mactant et devorant, IX, 120, 1. Indorum indocilitas et stupor, IX, 581, 1. Convivabantur coronati, X, 447, 1. Indi aliqui celeriter currunt aequis, III, 440, 2.

Indi una cum auro et tenebris ignorantiae educi, Job, 546, 2. Indorum per baptismatis gratiam immutatio, XII, 752, 2. Indi Thomei a Chaldaeis Episcopum petunt, XVIII, 255, 1.

INDIA. India Orientalis quomodo in Scripturis vocetur Aethiopia, XIV, 304, 2. Ejus et regionum vicinarum conversio ab Abdia et Sophonia praedicta est, 305, 1. An ex India fuerint Magi Christiani puerum adorantes, XV, 71, 2 et seq. India Orientalis in valle una quam variis sint linguae XVII, 88, 2. India Orientalis quomodo et quomodo aperta sit Vasco Gamae, IV, 288, 1.

India Occidentalis an olim Hispania conjuncta, XI, 309, 2.

Indice per christianismum multa bona accessere,